

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja i Administracja Piotrkowska Nr. 101. —
Redaktor przyjmuje od godz. 5-jej — 7-jej wieczorem.

Cena 25 groszy

Telefon: Redakcja Nr. 44-44 Administracja i Ekspedycja Nr. 77-77 Nr. konta P. K. O. 66.155

„Głos Poranny“ zamieszcza codziennie pełną tabelę wygranych loteryjnych

SYTUACJA GOSPODARCZA KRAJU

w świetle exposé premiera prof. Bartla

„Nie należy obawiać się kryzysu, ale droga naszego rozwoju nie jest wolna od trudności”

Wrażenia ogólne

W dniu wczorajszym większą część posiedzenia wypełniły dyskusje nad zapytaniem sejmku o sytuację gospodarczą kraju. Odnośne zapytanie, uchwalone przez komisję budżetową, referował poseł Diamand.

Mówca ten, który wskutek choroby oddawna nie ukazywał się na trybunie, kilkakrotnie zażądał, że nie traktuje powyższego zagadnienia w płaszczyźnie politycznej, że cały sejm jest zgodny z tem aby wraz z rządem dopomóc społeczeństwu do wydobycia się z kryzysu, zapobiec jego złym skutkom. Na zakończenie jednak siłą rzeczy odezwały się nuty polityczne, bo — zdaniem mówcy, przedstawiciela PPS. — nie da się przezwyciężyć przesilenia gospodarczego bez uregulowania stosunków rządu do parlamentu.

Następnie głos zabrali premier p. Bartel, którego exposé wywołało wielkie zaciekawienie.

Początkowo wobec zupełnie nowej metody, zastosowanej przez premiera, mowa jego wzbudziła pewne zdziwienie.

Premier nie zajął miejsca na trybunie, ale stanął koło foteli prezydium izby, mając przed sobą specjalną tablicę z wykresami. Przemówienie swoje dostosowywał do zmieniających się diagramów, które sekretarze jego przywieźli do sejmu w wielkich ilościach. Premier wyjaśnił, że dla zobrazowania sytuacji gospodarczej trzyma się metody ściśle naukowej. Nie powinno to nikogo razić, ani dziwić, nikt nie powinien się obrażać.

Zareagował też premier na polityczne akcenty mówcy, posła Diamanda, oświadczając, że rząd obecny został mianowany należycie przez prezydenta, a przeto jest prawowity. W wywodzie swoim premier naogół zapatrzył się na sytuację optymistycznie. Linje wykresów idą do góry. Stąd wniosek, że życie gospodarcze rozwija się. Do większej dyskusji nad tem exposé nie doszło. Zabierał głos tylko z prawicy p. Rybarski, z PPS. poseł Zaremba, poczem debatę przerwano aby wypełnić obfity porządek dzienny.

St. Gr.

Mowa premiera Bartla

Premier posługując się wielkimi wykresami, wykazuje wzrost produkcji w różnych działach, które dowodzą, że produkcja ta w zestawieniu nie tylko z dawniejszymi latami, ale i z rokiem ubiegłym, bynajmniej nie spada, lecz wzrasta stale, choć linja tego wzrostu jest łamana. Wzrost ten dotyczy także wydobycia węgla i koksów, wykazując pewną zniżkę w lutym r. 1929, jednakże nie poniżej poziomu produkcji z przed roku.

Bezrobocie

Liczba robotników, zatrudnionych w kopalniach węgla kamiennego, wynosiła w styczniu r. b. prawie 120 tysięcy. W przemyśle przetwórczym jest również stały wzrost liczby zatrudnionych. Co się tyczy bezrobocia, to w grudniu 1927 roku mieliśmy bezrobotnych 518

tysięcy, a częściowo bezrobotnych 67 tysięcy. Stan ten w m. grudniu 1928 roku uległ znacznej poprawie. W okresie od 9 do 16 marca r. b. było bezrobotnych zarejestrowanych 182 tysiące, czyli o tysiąc mniej, niż w poprzednim tygodniu. Stan zatrudnienia we wszystkich niemal przemysłach stale wzrasta.

Wielką troską nie tylko sejmu lecz i rządu jest zatrudnienie w miarę możliwości wszystkich bezrobotnych z nadchodzącą wiosną. Problemu tego nie zdołamy załatwić bez uruchomienia ruchu budowlanego.

Problem budownictwa

Z budżetu inwestycyjnego zużyto w roku 1928-29 34 miliony zł. pozostaje więc na rok bieżący 54.251.000, w budżetach poszczególnych ministerstw przewidziany jest kapi-

tał budowlany w łącznej sumie 744.375 tysięcy, co razem z powyższą sumą

daje 798.621.000 złotych.

W roku ub. kredyty budowlane na budowę państwowe wyniosły 616 milionów, a zatem horoskopy przedstawiają się b. dodatnio.

Przechodząc do zagadnienia mieszkaniowego komisja ankietowa obliczyła, że w miastach Polski 14,8 proc. ludzi mieszka tak, że w jednej izbie mieści się przeszło 5 osób. W roku 1926 w Warszawie brak mieszkań wynosił 60 proc.,

a w Łodzi stosunki są jeszcze gorsze.

Według teoretycznych obliczeń w ciągu 20 lat musiano by do zaspokojenia głodu mieszkaniowego wybudować 1,8 do 2 milionów izb, co wyniosłoby koszt 14 miliardów złotych.

Prywatna inicjatywa finansowa tych sum nie dostarczy, a jeśliby częściowo dostarczyła, to kapitał ten będzie tak drogi, że budować z tego nie będzie można, gdyż czynsze musiałyby być zbyt wysokie, a zatem bez sięgnięcia do źródeł podatkowych rozwiązanie kwestji mieszkaniowej nie da się pomyśleć.

Tą drogą poszedł rząd, proponując podwyższenie czynszu w starych domach.

Rząd chce podwyższyć czynsz w ciągu lat 7 o 30 proc., t. jest przeciętnie o zł. 4.50 a w Warszawie o zł. 7.50. Czyż można przypuszczać, że w ciągu tych 7 lat zarobki nie wzrosną o wielokrotność tej kwoty i wówczas czynsz wyniesie 20 zł. miesięcznie. Podatek zamierzany nie jest za wielki, gdyż przeciętnie komorne po tej podwyżce osiągnie 150 proc. w stosunku do czynszu z roku 1914, a więc niżej wskaźnika złota.

Muszę zaznaczyć, że państwo samo wcale nie zamiera budować tych mieszkań.

Troską państwa będzie tylko dostarczenie takich funduszy i czuwanie, aby był on użytkowany racjonalnie. Kto chce budować małe i tanie mieszkania, ten pieniądze od państwa dostanie.

Fatalneskutki mrozów

Ostra zima odbiła się fatalnie na stanie rolnictwa i żeglugi. Straty kolei przekraczają 7 milionów złotych, a żegluga jest również stosunkowo znaczna.

Sytuacja na kolejach wraca powoli do normalnego stanu.

Ruch w żegludze w lutym spadł do zera. I o ile sytuacja na kolejach została opanowana, o tyle transporty morskie nie wrócą do równowagi do końca kwietnia. Wielka część zapotrzebowania, pokryta została przez konkurentów, będących nad otwartym morzem.

W węglu grożą nam z tego powodu daleko idące straty o ile nie zdołamy odzyskać rynków z trudnym wielkim swego czasu zdobytymi.

Sytuacja finansowa

Następnie premier przeszedł do szczegółowego omówienia sytuacji finansowej i sytuacji Banku Polskiego. W Banku Polskim widać objawy naogół dodatnie.

Na ogólne położenie wpływa większy przyływ kredytów zagranicznych w bankach prywatnych. Co się tyczy kredytu długo terminowego, to sytuacja jest gorsza w związku z pogorszeniem się koniunktury amerykańskiej. Kurs naszej pożyczki stabilizacyjnej, który od paru tygodni na rynku nowojorskim ulegał pewnym wahaniom niżkowym, od paru dni wykazuje znowu tendencję wzrostową. Co się tyczy nadmiernego obiegu weksli, to w lutym obserwowano się dające pewne złagodzenie sytuacji. Zaznacza się także stały wzrost oszczędności.

Zwiększona ilość protestów tłumaczy się tem, że skutkiem ostrej zimy i utrudnionej komunikacji nie można było dokonać wielu transakcji, dzięki czemu wiele jednostek znalazło się w ciężkiej sytuacji płatniczej.

W sprawie bilansu handlowego porumno trudności, które nie dadzą się jeszcze przełamać w krótkim czasie, możemy jednak stwierdzić, że powolna, ale stała, poprawa

w samej strukturze bilansu handlowego, chociaż jeszcze nie w 67-tych.

Sytuacja budżetowa

Po omówieniu naszego bilansu handlowego p. premier przeszedł do naszej sytuacji budżetowej. W porównaniu z latami 1927 i 1928 widzimy poprawę, mianowicie w jednym i drugim mamy zwykłą do chodów a obniżenie wydatków, co świadczy o niezmiennej sile podatków i o ściśle prelininowaniu budżetów miesięcznych.

Następnie premier szczegółowo omówił sytuację w rolnictwie, kończąc swe przemówienie jak następuje:

Nie było moim zamiarem przejskrawić in plus — albo in minus, bo jedno i drugie byłoby szkodziwe.

Byłoby błędem uważać, że droga naszego rozwoju wolna jest od trudności.

W tej ciężkiej chwili walczyć należy o dobro, postęp, o pomyślność rozwoju gospodarczego. Nie czas bowiem jeszcze na spoczynek.

Nie jesteśmy i nie byliśmy wówczas zakłopotani, gdy sytuacja stała się cięższa, chyba, że tak nazwać zechce się komuś naszą silną wolę w pokonywaniu nasuwających się trudności, w czym z pomocą przychodzi nam trzyletnia praca nabyte doświadczenie.

Znamionami kryzysu są: gwałtowna redukcja wytwórczości, silny spadek cen, masowe bankructwa i ostre bezrobocie. Tych symptomów nie tylko dotychczas nie widać, ale sądząc z charakteru dotychczasowego rozwoju gospodarczego w naszym kraju, o ile nie wejdą w grę czynniki nieznanne i nieprzewidziane, oczekiwać ich nie należy.

Zbliżająca się wiosna przyniesie konieczne odprężenie w szeregu gałęzi produkcji, sparaliżowanych dotychczas warunkami kończącego się wyjątkowo surowej zimy.

Ze spokojem będzie można przetrwać każdy dzień i spokojnie oczekiwać następnego.

KONSTYTUCJA ENDECKA

Narodowa demokracja wystąpiła na własną rękę z ogłoszeniem „zasad”, wedle których należałoby zmienić konstytucję. Zaslania się tem, że tworząc małą grupkę nie może wnieść sama projektu — chyba, żeby szukała poparcia innych stronnictw. Zamiast projektu przedstawia więc okólnikowe zasady, co uwalnia ją od precyzji w szczegółach.

Tkwi w tem oczywiście tendencja, aby uniknąć krytyki. Projekt wypracowany we wszelkich szczegółach wywołuje łatwiejszą krytykę, niż plan obracający się w ogólnych tezach. Stronnictwo, które rezygnuje z wypracowania szczegółowego projektu, staje tem samym w pewnym cieniu. Nikt nie uwierzy wymówce, że czyni to z powodu małej liczby swych posłów, tylko każdy politycznie myślący będzie szukał realniejszego powodu. Jedni twierdzą, że widocznie w łonie małej grupki nie dało się osiągnąć zgody co do szczegółów; inni — zapewne bliżsi prawdy — będą sądzić, że stronnictwo nie ma odwagi ogłosić prawdziwie „narodowego” projektu i nie chce sobie dróg do przyszłych kompromisów zamykać.

Komunikat komitetu politycznego stronnictwa „narodowego”, ogłaszający ów plan ogólnikowy, rozpoczyna się od polemiki z dwoma projektami konkretnymi (B. B. i lewicy), a potem przechodzi do przedstawienia własnych „zasad”, ujętych w kilka punktów. Mają one być podstawą dla stawiania poprawek do obecnej konstytucji lub do wniesionych dwóch projektów. I tak najprzód:

Państwo polskie ma być ogłoszone Rzeczpospolitą jedną i niepodzielną, co ma oznaczać, że nie wolno go dzielić na autonomiczne prowincje. (Oczywiście wyrażenie „niepodzielna” jest tu

użyte zupełnie fałszywie i demagogicznie).

Władza prezydenta nie ma być wzmocniona (ma mu być tylko przyznane veto odraczające).

Obalenie gabinetów ma być nieco utrudnione. (Wniosek o pociągnięcie rządu do odpowiedzialności parlamentarnej powinien być umotywowany, podpisany 1/4 ustawowego składu Izby poselskiej lub senatu, nie może być poddany pod głosowanie wcześniej, niż po upływie 8 dni od chwili jego wniesienia i przyjęty bądź większością głosów ustawowej liczby posłów, względnie senatorów, bądź też w obecności przynajmniej połowy ustawowej liczby posłów, względnie senatorów, większością 3/5 obecnych).

Senat ma być zrównany w prawach z sejmem. Ma on liczyć połowę liczby posłów, nadto 9 przedstawicieli duchowieństwa wszystkich wyznań. Połowa senatorów wychodzi z wyborów powszechnych, jedna czwarta część wybierana jest przez grupy, utworzone na podstawie wyższego i średniego wykształcenia, i jedna czwarta przez publiczno-prawne zrzeszenia gospodarcze.

Czynne prawo wyborcze ma być zależne od ukończenia 24 roku życia (co do sejmu); od 30 lat życia do senatu. Proporcjonalność wyborów może być ograniczona. Okręgi wyborcze mogą być różne co do ilości posłów. (Chodzi o to, aby prowincje zachodnie miały większą ilość posłów, jak wschodnie).

Opinie o projektach ustaw i dekretów z mocą ustaw ma wydawać **Rada stanu**, nominowana przez prezydenta Rzeczypospolitej.

Ma powstać **trybunał konstytucyjny** dla orzekania o zgodności ustaw z konstytucją.

Wzniesienia się **bezpieczeństwo własności prywatnej**, jako istotnej pod-

stawy ustroju prawnego, społecznego i gospodarczego przez postanowienie, że zniesienie lub ograniczenie własności prywatnej jest możliwe tylko ze względów wyższej użyteczności publicznej za pełnem odszkodowaniem, oznaczonem według zasad prawa cywilnego.

Oto są ważniejsze zasady planu endeckiego.

Charakterystyczna dla endecji jest próba nierówno-

miernego rozdziału mandatów. Dzielnice zachodnie mają ich otrzymać więcej, a dzielnice wschodnie (Rusini!) mniej. Jest to pomysł, który miałby swoje niesłychanie ujemne konsekwencje... gdyby przeszedł.

Wogóle plan ten oznacza rezygnację z przeprowadzenia w obecnym sejmie jakiegokolwiek postulatu endeckiego. Endecja może postawić na podstawie swego

planu pewne poprawki, ale żadnej nie przeprowadzi — widać jasno. W praktyce będzie musiała wybierać koncepcję, leżącą na dnie jednego z dwóch konkretnych projektów (B. B. czy lewicy) — albo od głosowania się uchylać. W praktyce uczyni zapewne to drugie. Walka o przyszły ustrój Polski będzie się przeto rozgrywać między lewicą a Blokiem Bezpartyjnym. **N.R.**

Trybunał Stanu przed którym stanie b. minister Czechowicz

Na mocy uchwały sejmu rozpoczyna po raz pierwszy w historii odrodzonej Rzplitej swe działania trybunał stanu. W związku z tem przypomnieć należy zasady postępowania trybunału stanu, zawarte w ustawie z dnia 27 kwietnia 1923 r. (Dz. U. nr. 59-23, p. 415).

Zakres odpowiedzialności: Interesujące w danym wypadku ustępy art. 1 brzmią: „Minister odpowiada przed trybunałem stanu za działania i zaniechania, wynikłe z winy umyślnej lub nieumyślnej, któremi w za-kresie swojego urzędowania, lub też w zakresie ogólnego kierunku działalności i polityki rządu, naruszył konstytucję Rzeczypospolitej lub inną ustawę”; — „...w zakresie ogólnego kierunku działalności i polityki rządu także za działania i zaniechania rady ministrów, jeśli owych działań lub zaniechań stał się bezpośrednio winny, lub dopuścił do nich z winy umyślnej lub nieumyślnej”.

Notyfikowanie postawienia w stan oskarżenia: „Uchwałę,

Dr. med.

HENRYK KRYSZEK
przeprowadził się
Sienkiewicza 53
tel. 9-27.

stawiającą w stan oskarżenia, marszałek podaje do wiadomości prezydenta Rzplitej, senatu, rady ministrów, przewodniczącego trybunału stanu, tudzież oskarżonego ministra” (art. 10).

Siedziba: Siedzibą jest Warszawa (art. 11).

Stanowisko Trybunału i jego członków: Trybunał ma stanowisko organu władzy sądowej, jest niezawisły (art. 12), a członkowie jego od dnia postawienia ministra w stan oskarżenia nietykalni (art. 13), na pierwszym posiedzeniu składają przy sięgę sędziowską (art. 11), urząd sprawują honorowo (art. 14).

Kancelaryjność Trybunału prowadzona jest przez organy sądu najwyższego (art. 11).

Procedura: W Trybunale obowiązuje procedura karna powszechna. W szczególności należy zacytować, iż w zeznaniach swych „urzędnicy są zwolnieni od obowiązku zachowania tajemnicy urzędowej” (art. 15).

Śledztwo: Przed przystąpieniem do rozprawy głównej Trybunał powierza jednemu z sędziów sądu najwyższego w porozumieniu z tym sądem przeprowadzenie śledztwa wstępnego (art. 16).

Komplet: Trybunał sędzi in corpore. Dla quorum wymagana jest połowa plus przewod-

niczący. W razie włączenia lub niemożności sprawowania przewodnictwa przez pierwszego prezesa sądu najwyższego przewodniczy najstarszy prezes (art. 18).

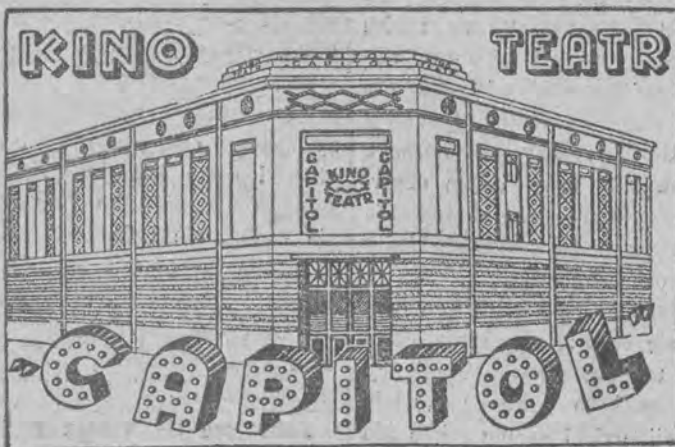
Uznanie winy: Dla uznania winy potrzebna jest większość dwóch trzecich członków obecnych na rozprawie nieprzerwanie (art. 19). Trybunał może po przestaniu na uznaniu winy bez wymierzenia kary (art. 21).

Szczególne uprawnienia proceduralne: O właściwości decyduje sam Trybunał. Jawność może wyłączyć jedynie w przypadkach, w których zagrażałoby bezpieczeństwu państwa.

Sankcje: Sankcje mają charakter jedynie karny. Są one następujące: a) pozbawienie czasowe lub stałe biernego lub także czynnego prawa wyborczego, b) pozbawienie prawa piastowania urzędów, z czem łączy się przeniesienie na emeryturę a także zmniejszenie emerytury do połowy, c) wydalenie ze służby państwowej z utratą praw, ze służby wynikających; kary te można wymierzać łącznie (art. 20).

Prawomocność: Wyrok jest prawomocny z dniem jego ogłoszenia (art. 24).

Czynności poza kadencją: W razie rozwiązania sejmu sprawa jest sądzona aż do wyroku w składzie, w jakim ją rozpoczęto (art. 25).

Dziś i dni następnych!

Oryginalny
JAZZ-BAND

Rez. E. A. DOUPONT'A

Śpiewy
Chóry

„MOULIN ROUGE”

w roli głównej

Olga Czechowa

Zwiększona orkiestra symfoniczna

PIXAVON
ma zasłużoną, niezachwianą opinię niezastąpionego środka do pielęgnowania włosów.

Senator Miklaszewski otrul się weronalem

Najrozmaitsze wersje krążą w związku z tym zgonem

Ma być zarządzona sekcja zwłok

Warsz. koresp. (St. Gr.) tel.:
O tajemniczym zgonie senatora Miklaszewskiego krążą najrozmaitsze wersje. Jedne dni niki dają do zrozumienia, że senator Miklaszewski popełnił samobójstwo, drugie twierdzą, że zmarł on na aneurizm serca. Istotnie sen. Miklaszewski od kilku lat chory był na serce.
Z opowiadań domowników i dozorczyń domu, w którym senator Miklaszewski mieszkał, wynika, że od kilku dni zdradzał jakiś niepokój, który przybierał formy zdenerwowania. Domownicy zwrócili uwagę, że sen. Miklaszewski ostatnio bardzo mało jadł. Na twarzy jego malowało się przygnębienie.
W godzinach wieczorowych często wychodził i wracał do domu.
W środę wieczorem sen. Miklaszewski był niezwykle przygnębiony i poprostu przybity. Szedł po ulicy z głową w dół o-

puszczoną. Wystając nieraz na ulicy przed domem robił wrażenie, jakgdyby kogoś wyciekiwał.
Służąca Bronisława Puchalówna utrzymuje, że wrócił do domu około północy i kazał sobie przygotować wannę. Senator Miklaszewski przebył w niej trzy kwadranse, dłużej niż zwykle i tym razem, według oświadczeń służącej, woda była niezwykle gorąca. Po wyjściu z kąpieli, sen. Miklaszewski przeszedł do sypialni i położył się do łóżka.
O godzinie 9 rano służąca przyszła do sypialni senatora z herbatą. Zapukała do drzwi, a nie otrzymawszy odpowiedzi, weszła do pokoju. Przeraziła się zobaczywszy już trupa. Zalarmowała domowników, a wkrótce potem zjawili się policja i lekarze.
Małżonka sen. Miklaszewskiego bawi w Nicei. O tragicznej

śmierci powiadomiono ją telefonicznie.
W pokoju zmarłego znalazłno apteczkę domową z mnóstwem lekarstw i płynów. Lekarz urzędu zdrowia dr. Wyszynski dokonał szczegółowych oględzin zwłok o czym sporządził protokół.
Zmarły senator — jak nam oświadczyły władze policyjne — żadnych listów nie pozostawił. Natomiast agencja „Press“ rozesała wiadomość, że zmarły senator pozostawił dwa listy: jeden do żony, drugi do p. Lewenfisza w Łodzi, który był jednym z jego lekarzy.
Pogrzeb sen. Miklaszewskiego odbędzie się w poniedziałek, o ile na ten czas zdąży przyjechać z Nicei wezwana telegraficznie żona zmarłego, p. Jadwiga Miklaszewska.
W sprawie zgonu ś. p. senatora Miklaszewskiego sfery do-

brze poinformowane donoszą, że dla władz sądowo-lekarskich zupełnie było jasnym, że śmierć sen. Miklaszewskiego nastąpiła wskutek zażycia zbyt wielkiej dozy weronalu.
Jak dotychczas urzędowego komunikatu w tej sprawie nie ogłoszono. Ma być zarządzona sekcja zwłok.
* * *
Ś. p. senator dr. Jerzy Miklaszewski pochodzi z Galicji, był z zawodu prawnikiem. Pracował w sądownictwie za czasów rządów austriackich, a następnie poświęcił się adwokaturze i bankowości, utrzymując za czasów I-go sejmiku koneksje polityczne z klubem „Piasta“. Ostatnio zajmował stanowisko przedstawiciela „Amstelbanku“ na Polskę, w 1928 roku wszedł z listy „Stronnictwa Chłopskiego“ do senatu.

Premier konferował z prezydentem Rzplitej

Warsz. koresp. „Głosu Porannego“ (St. Gr.) telefonuje:
W dniu wczorajszym premier p. Bartel udał się na Zamek i konferował z prezydentem około półtorej godziny.

P. Laroche dziękuje z manifestacją na cześć ś.p. marsz. Focha

Warsz. koresp. (St. Gr.) tel.:
W południe odwiedził marsz. Daszyńskiego ambasador francuski p. Laroche i złożył mu po dziękowanie za piękną manifestację sejmiku na cześć zmarłego marszałka Focha.

Urzednicy mogą czekać

Rząd pragnie odłożyć stabilizację jeszcze na rok

Warsz. koresp. (St. Gr.) tel.:
Na posiedzenie komisji administracyjnej sejmiku wpłynął wczoraj wniosek rządu o nowym odroczeniu stabilizacji urzędników państwowych. Dotychczasowe odroczenie wygasa z dniem 1 kwietnia.
Rząd pragnie odroczyć sprawę jeszcze na rok. Ciągnie się ona, jak wiadomo, już od szeregu lat.

Zaprotestował przeciwko temu poseł Ciołkosz z PPS. W rezultacie głosowań w dwóch czytaniach uchwalono kompromisowy wniosek przedłużenia odroczenia na 3 miesiące z zapowiedzią, że będzie to już po raz ostatni. Gdy doszło do trzeciego czytania, poseł Prager zaprotestował i całą sprawę musiano odłożyć.

Usunięcie „grochu z kapustą“ zapowiada kierownik min. skarbu p. Grodyński

Warsz. koresp. „Głosu Porannego“ (St. Gr.) tel. fonuje:
Pełniący obowiązki ministra skarbu p. Grodyński w tych dniach wyda okólnik o zmianie układu w preliminarzu budżetowym.
Drobne wydatki mają być w

nowym schemacie uwzględniane bardziej dokładnie.
Najwidoczniej chodzi o usunięcie tego „grochu z kapustą“, o którym mówił w swoim czasie w komisji senackiej marsz. Piłsudski.

Dodatkowe wynagrodzenie dla urzędników państwowych za udział w ciałach kontrolujących ustali rada ministrów

Warsz. koresp. „Głosu Porannego“ (M. G.) telefonuje:
W związku z nieścislemi wiadomościami, podawanymi przez prasę warszawską, że w prezydium rady ministrów opracowany został projekt zarządzenia, mocą którego funkcjonariusze państwowi, zasiadający w radach nadzwyczajnych, w ciałach kontrolujących banków, przedsiębiorstw i monopoli państwowych mają pobierać wynagrodzenia z tego tytułu tylko do pewnej wysokości, dowiadujemy się z min. skarbu, że zgodnie z tym

projektem, który rozpatrzony zostanie w najbliższych dniach przez radę ministrów tym funkcjonariuszom państwowym wolno będzie pobierać 50 proc., a nie, jak dotychczas, 100 procent ich pensji. Do tej informacji, pochodzącej z min. skarbu należy dodać, że inicjatorem tego projektu był b. min. Czechowicz, który w ten sposób chciał stępić ostrze polityki etastycznej, ordównik. której byli niektórzy wyżsi urzędnicy ministerstwa skarbu.

Kością niezgody w komisji administracyjnej sejmiku stały się sprawy samorządowe Małopolski

Warsz. koresp. (St. Gr.) tel.:
Na wczorajszym posiedzeniu komisji administracyjnej sejmiku doszło do nowego zatargu pomiędzy posłami z Bloku Bezp., a lewicą w sprawie ustawy samorządowej. Poseł Putek zaproponował, aby wniesić ją odrębną na plenum i tam rozpocząć nad nią dyskusję, ponie-

waż komisja uniemożliwia przeprowadzenie jakiegokolwiek wniosku. Przedstawiciele bloku zaprotestowali. Przewodniczący p. Debicki z klubu narodowego nie mógł sobie dać rady, nie podał w imieniu pod głosowanie i oświadczył, że zwróci się o radę do marszałka sejmiku.

Dyr. „Tekstilfrustu“ sfinalizuje sowieckie zamówienia w Łodzi

Warsz. koresp. (St. Gr.) tel.:
W związku z zapowiedzią finalizacji umów o zamówieniach sowieckiego „Tekstilfrustu“ dla łódzkiego przemysłu włókienniczego wyjechał do Łodzi dyr. izby handlowo-przemysłowej sowieckiej p. Trzeciakowski.

Poseł Bobrowski złożył mandat poselski

Warsz. koresp. (St. Gr.) tel.:
Poseł Emil Bobrowski z P. P. S. z Krakowa wskutek złego stanu zdrowia złożył mandat. Na jego miejsce wchodził poseł Mastek, wiceprezes zarządu związku kolejarzy dyr. krakowskiej.

Przesunięcia w D.O.K. na stanowiskach majorów i kapitanów

Warsz. koresp. „Głosu Porannego“ (St. Gr.) telefonuje:
W dniu wczorajszym podaliśmy za agencją „Press“ wiadomość o zmianach na wyższych stanowiskach wojskowych.
Ogłoszony dziś „Dziennik Personalny“ M. S. Wojsk. zapowiada jedynie przesunięcia, dotyczące majorów i kapitanów, oddanych do dyspozycji dowódców DOK.
Jednocześnie gabinet ministra spraw wojskowych oświadcza, że wiadomości o zmianach na wyższych stanowiskach, jako przeniesienie w stan spoczynku gen. Konarzewskiego, w stan nieczynny pułk. Prystora są zupełnie dowolne. Potwierdza natomiast wiadomość o ustąpieniu szefa biura personalnego MSWojsk., generała Haraszewicz-Tokarzewskiego, który obejmie dowództwo 25 dywizji piechoty.

Fale Missisipi zalały 20 tys. akrów ogrodów

NOWY JORK, 22 marca. (P. A. T.) — Wał nadbrzeżny nad rzeką Missisipi został przerwany o 6 mil. Niemal 20 tysięcy akrów urodzajnych ogrodów zostało zalanych. Chaty porwane przez powódź.
Szkoły są olbrzymie.

Oplaty za ładunki i przesyłki złożone w polskich hangarach portowych

Warsz. koresp. „Głosu Porannego“ (M. G.) telefonuje:
Z dniem 22 bm. weszło w życie rozporządzenie ministerstwa przemysłu i handlu, wydane w porozumieniu z ministerstwem skarbu w sprawie ustalenia wywozu i pobierania opłat za złożenie przesyłek i ładunków w państwowych hangarach portowych w Gdyni. Na mocy powyższego do złożenia w portowych hangarach w Gdyni dopuszczone są wszystkie przesyłki i ładunki, wchodzące lub wychodzące z portu, nadające się we dług swych właściwości do pomieszczeń w hangarze. Decyzję o tem wydaje kierownik hangarów, któremu przysługuje prawo otwarcia opakowania i zbadania przesył-

ki, oraz ładunków na koszt składającego.
Oplaty za złożone przesyłki i ładunki należy wpłacić przed odbiorem ich do kasy urzędu morskowego. W razie nieuiszczenia ich przesyłka względnie ładunek mogą być wydane tylko wtedy, kiedy składający złoży gwarancję.
Urząd morski oznacza wysokość gwarancji, ustala wartość składanego depozytu — i jednocześnie zastrzega sobie prawo pobierania należności tytułem opłat za złożenie przyjętych gwarancji w razie nieuiszczenia należnych opłat przez osobę zobowiązaną w ciągu miesiąca po terminie płatności.

117 zwęglonych ciał dzieci wydobyto z pod zgliszcz strawionej przez pożar szkoły

MOSKWA, 22.3 W Igoleczono miał miejsce straszny pożar. W jednej z tamtejszych szkół podczas wyświetlania filmu poświęconego jubileuszowi komuny paryskiej powstał ogień w kabinie operatora.
Ogień ogarnął cały budynek drewniany z błyskawiczną szybkością.
Do tej pory z pod płonących zgliszcz wydobyto 117 trupów, oraz bardzo wielu rannych. Na przedstawieniu byli obecni przeażownie uczniowie tej szkoły.

Istnieje możliwość wydobycia z pod zgliszcz szkoły jeszcze dalszych ofiar.
Akcję ratunkową utrudnia niepomyślna pogoda z silnym wiatrem.
Rozpacz, która panuje w wiosce, jest wprost nie do opisanania.
Dwie matki, które wysłały swoje dzieci na przedstawienie do szkoły dowiedziawszy się o ich śmierci, popełniły samobójstwo.

Bunt wojskowy w Carycynie na tle sympatii do Trockiego

MOSKWA, 22 marca. (Rps.)- Na tle rozłamu w sowieckiej partii komunistycznej i propagandy zwolenników Trockiego przeciwko Stalinowi doszło do poważnych rozruchów w technicznym pułku armii czerwonej w Carycynie (Stalingradzie).
Żołnierze pułku rozbroili swych dowódców i usiłovali wezwać inne oddziały garnizonu carycynskiego do wystąpienia przeciwko władzy Stalina w obronie „trockistów“. Oddziały G.

P. U. rozbroiły natychmiast garnizon miasta i odczyty zbuntowany pułk w jego koszarach.
Po dłuższym pertraktacjach zbuntowani żołnierze zrezygnowali z walki i wydali w ręce G. P. U. przewodników buntu w liczbie 24. Wojskowy sąd dorazny skazał 5 z tych przewodników na karę śmierci i 19 na zesłanie. Wyrok natychmiast wykonano. Zbuntowany pułk otrzymał rozkaz opuszczenia Carycyna i rozlokowania się w Tambowie.

TAJEMNICA PARYSKIEJ AFERZYSTKI

Zagadkowe nici dookoła krachu „Gazette du Franc”

(Korespondencja „Głosu Porannego”)

PARYŻ, w marcu.

W osobnej celi więzienia w St. Lazar siedzi Marta Hanau i przez cały dzień pali i pisze. Píše szczegółowe notatki i listy do redakcji.

Przed niedawnym czasem opublikowała ona list otwarty do Poincaré'go, w którym składa na głowę rządu pełną odpowiedzialność za krach „Gazette du Franc”.

Marta Hanau jest niezwykle kobietą. Sprawa jej przybrała jakiś dziwny, zagadkowy charakter.

Człtelnicy „Głosu Porannego” pamiętają jeszcze zapewne o olbrzymim skandalu finansowym, jaki miał miejsce przed trzema miesiącami w Paryżu.

Z błyskawiczną szybkością sędzia śledczy aresztował Martę Hanau, jej byłego męża, Lazara Blocha i jej byłego kochanka a redaktora „Gazette du Franc” Piotra Audiber'a; do tej kompanii sędzia śledczy przyłączył jeszcze zdeklarowanego szantagzystę, redaktora dziennika „Rumeur” wydającego pornograficzne książki, fantastycznego figlarza „pośrednika” Amari, jakiegoś adwokata i kilku finansistów.

Chodziło o roztrwonienie olbrzymiej sumy—200 milionów franków.

Opinia publiczna domagała się coraz do nowych aresztowań. Wymieniano nazwiska skompromitowanych dziennikarzy, działaczy politycznych, posłów a nawet ministrów.

Pięciu akcjonariuszy „Gazette du Franc” naczytawszy się o szczegółach krachu, skonstatawało, że są zrujnowani i skończyli samobójstwem.

Potem nastąpiła cisza. Ani nowych aresztowań, ani badań. Drzwi sędziego śledczego pozostały zamknięte. Nic się stamtąd nie wydostało.

Zaczęły krążyć dziwne wersje. Mówiono i mówią coraz częściej, że żadnego krachu nie było i że aresztowanie Marty Hanau było wielką omyłką. Opowiadają, że minister sprawiedliwości Barthou nie miał wcale zamiaru wszczynać tej sprawy, a nakłonił go do tego Poincaré.

Na posiedzeniu rady ministrów, na którym zadecydowany był los „Gazette du Franc” min. Barthou oznajmił:

— Ja nie mogę spowodować śledztwa osobistego przeciwko Marcie Hanau.

Niema na nią dotychczas ani jednej skargi.

— Jeżeli tak — oświadczył Poincaré — to ja występuję w roli oskarżyciela.

I tego dnia podpisany został nakaz aresztowania finansistki.

***

Opowiadają sobie, że minister sprawiedliwości żałuje obecnie, iż posłuchał Poincaré'go i rozpoczął tą skandaliczną sprawę.

W każdym bądź razie afery przybrała zupełnie nowe formy.

Kilku aresztowanych już zwolniono.

Marta Hanau, jej mąż i kochanek posiedzą w więzieniu jeszcze z rok, a potem albo ich wypuszczą za poręczeniem lub też uniewinnią. Słowem, będzie mniej więcej to samo, co stało się z głośną w swoim czasie aferą fałszywych banknotów węgierskich.

Aresztowano wówczas moc ludzi, braci Towbin, Blumensteina, b. konsula Lakaza przetrzymano w więzieniu rok i potem wypuszczono.

Obecnie w sądzie paryskim rozpatrywana jest ich sprawa i możemy czytelników zapewnić, że nikt o niej nie wie.

Gazety poświęcają tej sprawie tylko kilka wierszy i nie zdziwimy się wcale jeżeli przeczytamy petitement, że oskarżeni zostali uniewinnieni.

Nie chce się wcale wierzyć, że ktoś umyślnie stara się zatuzować sprawę „Gazette du Franc”. Pomimo to niektóre gazety piszą o tem zupełnie otwarcie.

Należy jednak przyznać, że w sprawie Hanau są okoliczności dziwne i niezrozumiałe.

A więc pierwszy przykład: dlaczego ze wszystkich siedmiu przedsiębiorstw aresztowanej

finansistki jedynie ogłoszono upadłość „Gazette du Franc”?

Dlaczego dotychczas otwarto tylko 16 safesów? Przecież „Gazette du Franc” posiadała 32 safesy!

Dlaczego zawartość reszty safesów nie obchodzi sędziego śledczego?

I wreszcie najciekawsze, że finansowi eksperci żądali prolongaty kilkumiesięcznej pota aby przedstawić czasowy bilans „Gazette du Franc”.

Nazajutrz po aresztowaniu Hanau, kursowała pogłoska o deficycie, który sięgał dwustu milionów. W trzy miesiące po tym pamiętnym wypadku wtajemniczeni nie mówią, lecz proszą, aby czekać...

Powstaje inne pytanie, na czym polegał sekret Marty Hanau? A więc czy zbankrutowała czy nie?

W liście otwartym do prezesa rady ministrów finansistka komunikuje, iż obecnie aktywa jej przedsiębiorstwa równają się 205 mil. a passywa 170 mil. Skoro uwierzymy p. Hanau, o żadnym krachu nie może być mowy.

Wynika z tego, że akcjonariusze „Gazette du Franc” będą jeszcze mieli do podziału około 35 milionów...

A więc jedno z dwojga: albo Marta Hanau kpi sobie z opinii publicznej i z ludzi, których zrujnowała, albo cała ta sprawa jest krzywdzącą pomyłką.

Finansistka utrzymuje, iż obecnie nałożono sekwestr na 7 milionów w gotówce, 50 mil. renty francuskiej i państwowych obligacji, 75 mil. obligacji ziemskich, dodając majątek „Gazette du Franc”, który szacują na 10 milionów.

Na pytanie jak jest w istocie eksperci odpowiadają, że na odpowiedź potrzeba im pół roku czasu.

Marta Hanau nie wzbudza uczucia najmniejszej sympatii. W jej niewinność jest tak samo trudno uwierzyć, jak i w uczciwość 15 paryskich „bankierów” i „finansistów”, którzy w chwili obecnej za nieuczciwe machinacje i sprzeniewierzenia znajdują się pod kluczem.

Sprawa „Gazette du Franc” posiada wiele ciemnych plam i jest zbyt zawiślana.

Rozwiązać ją potrafi jedynie Marta Hanau, która dotychczas milczy, twierdząc, iż wszystko wyjawia na rozprawie sądowej.

Zdaje nam się, że do rozprawy jeszcze daleko, jeżeli wogóle się kiedykolwiek odbędzie.

Fr. R.

Pacjent, który miał 44 stopnie gorączki

W londyńskim Towarzystwie Lekarskim wygłosił dr. Barneas odczyt o pacjencie, który miał 44 st. Celsjusza. Jak wiadomo, 44 stopni Celsjusza już jest wielce niebezpieczną temperaturą, a wypadki o jeszcze wyższej temperaturze bez następstwa śmierci należą do bardzo rzadkich. Tym pacjentem był pewien profesor uniwersytetu, który obecnie cieszy się najlepszym zdrowiem. W dyskusji wskazano, że prof. Richter, znany francuski fizjolog miał również tego rodzaju wypadki. Pewna młoda kobieta, która zachorowała na zapalenie płuc, miała przez krótki czas temperaturę 44 stopni Celsjusza. Dotychczas stwierdzono, że człowiek może przez trzymać maksimum t. j. 46 stopni Celsjusza, a w regule następuje śmierć już przy niższej temperaturze ciała.

Co usłyszymy dziś przez radio?

Warszawa.

11,56 Sygnał czasu, hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie, komunikat lotniczo meteorologiczny.

15,10 Odczyt dla maturzystów p. t. „Parlamentaryzm polski za Jagiellonów” wygłosi prof. Henryk Paszkiewicz.

15,50—16,45 Koncert z płyt gramofonowych.

Program części poważnej poświęcony muzyce niemieckiej.

15,50 Odczyt z cyklu org. przez Min. W. R. i O. P. p. t. „Audyje muzyczne w szkole ogólnokształcącej” — wygłosi p. Julia Baranowska-Borowa, oraz prof. Stefan Wysocki.

17,25 Odczyt p. t. „Przechadzki artystyczne po Warszawie” wygł. dr. Marjan Henzel.

17,55 Program dla dzieci z Krakowa.

18,50 Rozmaitości wygłosi p. L. Lawiński.

19,10 „Radjokronika” — wygł. dr. Marjan Stępowski.

19,56 — 20,00 Sygnał czasu.

20,00 Odczyt z cyklu „Dzieje muzyki polskiej” — wygł. prof. Stan. Niewiadomski.

20,30 Koncert wieczorny. „Małżeństwo przy latarni” — operetka J. Offenbacha.

22,30—23,30 Transmisja muzyki z Sali Malinowej hotelu „Bristol” Orkiestra pod kier. Artura Golda i Jerzego Petersburskiego.

Nocne dyżury aptek

Dziś w nocy dyżurują apteki: F. Wójcieckiego (Napiórkowskiego 27), W. Danielewicza (Piotrkowska 127), Ilnickiego i Cymera (Wólczńska 37), J. Hartman (Młynarska 1), J. Kahana (Aleksandrowska 80). (b)

w zeznaniach zagmatwały ogromnie śledztwo.

W ostatniej chwili ujawniono nową obciążającą hr. Stolberga okoliczność, a mianowicie, że hr. Krystjan, w dwa dni przed tragedją na zamku odebrał od rucznikarza broń, którą dokonane zostało zabójstwo.

Ustala się wbrew różnym komentarzom pogląd, iż hr. Krystjan jest mimo wszystko zabójcą swego oca.

Oskarżenie hr. K. Stolberga o ojcobójstwo przybiera wszelkie cechy prawdopodobieństwa

Specjalna komisja śledcza z Berlina zajmie się rozwikłaniem ponurej zbrodni

BERLIN, 22. 3. (tel. wł.) — Komisja śledcza w sprawie głośnego w całych Niemczech morderstwa, dokonanego przez hr. Krystjana Stolberga na osobie jego ojca Eberharda w majątku Jannowitz, przerwała swoje prace.

Śledztwo jest jednak w dalszym ciągu energicznie prowadzone.

Wczoraj wyjechał do Liegnitz naczelnik urzędu śledczego w towarzystwie wywiadowców, który na miejscu tajemniczej zbrodni zebrał szereg nowych materiałów, które dołączone zostaną do akt do chodzenia.

W międzyczasie sędzia śledczy Thomas badał w Hirschbergu aresztowanego hr. Stolberga, przy czym badania te trwały wczoraj do późnej nocy.

Znajdujący się pod zarzutem ojcobójstwa hr. Krystjan Stolberg w dalszym ciągu uporczywie podtrzymuje swe pierwsze zeznania.

Utrzymuje on, iż krytycznego dnia atakowany sam był ze strony nieznanego zbrodniarza.

Hipoteza iż hr. Kr. Stolberg wystrzelił przez nieostrożne obchodzenie się z bronią, jest według niego nie do przyjęcia, i aresztowany słysząc o niej nie chce.

Mimo to, wszelkie poszlaki zbrane w czasie pierwsiastkowego dochodzenia w kilka godzin po morderstwie, doprowadziły do aresztowania hr. Stolberga. Rodzi-

na i przyjaciele zatrzymanego wysunęli wiele okoliczności, które obliczone są na osłabienie tak ciężkiego oskarżenia.

W rezultacie naprowadziło to władze śledcze na przypuszczenie, iż współdziałali oni w krwawym morderstwie. Podejrzeniu temu władze śledcze dały nawet wyraz w oficjalnym komunikacie, aby je o jeden dzień później cofnąć i zde mentować fantastyczne pogłoski, rozpowszechnione w całym kraju o dalszych, mających nastąpić aresztowaniach.

Władze kryminalne zaprzeczyły wspomnianym wersjom, tembardziej, iż jeden z krewnych hr. Stolberga, przesłuchany w czwartek oświadczył policji, iż aresztowany krytycznego wieczora istotnie czyścił broń palną. Poza tem zarządca majątku Jannitz Gombert, złożył w 2 dni po zabójstwie sensacyjne zeznanie, w którym stwierdził, iż krytycznego dnia przed ujawnieniem zabójstwa hr. Krystjan Stolberg przywołał go do siebie, mówiąc mu, iż stało się coś niesamowitego. Co — nie powiedział.

Hr. Stolberg nie przyznaje się jednak do uśmiercenia ojca przez nieostrożność, choć stanowiłoby to dlań okoliczność łagodzącą; w dalszym ciągu utrzymuje, że strzału wogóle nie oddał.

Motywy czynu hr. Stolberga są więc nadal okryte mgłą tajemnicy.

Zeznania świadków są b. sprzeczne. Życie hr. Kr. Stolberga, jego przeszłość i plany na przyszłość, wreszcie stosunek do zamordowanego ojca — są również jeszcze do wyjaśnienia.

Ponieważ badania sędziego śledczego nie dają skryzalizowanego poglądu na tło zbrodni — mówi się obecnie poważnie o powołaniu specjalnej komisji śledczej z Berlina.

Rozstrzygnięcie tej kwestji oczekiwane jest z wielkim napięciem, a powołanie nowych czynników dla kontynuowania dochodzenia oznaczałoby moralną upadłość śledczej komisji Liegnitzu.

Wersje kolportowane przez rodzinę zmarłego o tem, że zaszedł jakoby nieszczęśliwy wypadek, wywierają w konsekwencji ujemne wrażenie, tembardziej, że, jak donoszą, w ostatniej chwili ujawniono wiele obciążających momentów na niekorzyść hr. Krystjana.

Selekcja zwłok hr. Eberharda Stolberga dostatecznie bowiem rozwiła koncepcję, utrzymującą, iż hr. E. Stolberg popełnił samobójstwo. Kula ugodziła hrabiego w plecy, tak że po kilku minutach zakończył on życie.

Wysuwa się przeto 3 hipotezy: mord z premedytacją, zabójstwo w afekcie i przypadkowy mord.

Hipotezy te i wiele sprzeczności

Doniesie zamierzenia związku drukarzy

Już z górami od dwóch lat Związek Drukarzy w Łodzi czyni usilne zabiegi o podniesienie poziomu drukarstwa, lecz jak dotychczas, stale napotykał na zdecydowany opór ze strony właścicieli drukarni akcydensowych łódzkich.

Od chwili wybuchu wojny światowej i powołania na front z górami 70 proc. wykwalifikowanych drukarzy, właściciele drukarni z konieczności musieli się wyłączać uczniami, których też przyjmowali bez żadnych ograniczeń.

Dziś, jakkolwiek wojna już dawno się skończyła, pp. właściciele nie myślą o zmianie tych stosunków na lepsze, mając na względzie jedynie tylko tanią pracę.

Skutek tego postępowania widzi każdy, kto tylko miał możność porównania robot wykonanych w Łodzi, z robotami, wykonanymi choćby tylko w Czechach, nie mówiąc już o innych, wyżej postawionych krajach Zachodu, gdzie sztuka drukarstwa stoi na bardzo wysokim poziomie.

Dlatego też Związek Drukarzy wszelkimi siłami stara się o ograniczenie liczby uczniów do takiej ilości, aby każdy z nich, po ukończeniu praktyki, mógł znaleźć pracę w swoim zawodzie i aby ci, którzy ukończą praktykę, usługi wiali na miarę naprawdę wykwalifikowanych pracowników drukarskich.

Jako o spełnienie swego pierwszego zadania, Związek stara się o wprowadzenie na wieczorowych kursach dokształcających dla uczniów drukarskich, prócz przedmiotów ogólno-kształcących, również i wykładów i doświadczeń praktycznych z dziedziny grafiki i techniki drukarskiej.

W tym celu Związek Drukarzy zwrócił się do Wydziału Oświaty i Kultury Magistratu m. Łodzi, z prośbą o zmianę programu nauk na kursach dokształcających w ten sposób, aby uczniowie drukarscy, litograficzni i introligatorscy gromadzeni byli w jednym tylko lokalu kursów wieczorowych i aby na kursach tylko mogli wykładać również artyści graficy i uzdolnieni fachowcy drukarze, członkowie Związku.

Tymczasem, do ukończenia bieżącego roku szkolnego Związek Drukarzy stara się organizować pojedyncze wykłady lub cykle odczytów z dziedziny grafiki, na które mieliby wstęp wolny członkowie i nieczłonkowie Związku, lecz ci tylko, którzy pracują w drukarni lub w zawodach pokrewnych.

Pierwszy tego rodzaju wykład p. t. „Zasady dobrze wyłożonej książki” wygłosił awnisk wydziału oświaty i kultury prof. Przemysław Smolik, który sam jest artystą grafikiem, współpracownikiem Stanisława Wyspiańskiego w kierunku stworzenia polskiego stylu w grafice i żywo się interesuje podźwignięciem drukarstwa w Łodzi. Wykład odbędzie się w nadchodzącą niedzielę, dnia 24 bm. o godz. 5.30 po poł. w lokalu Związku Drukarzy, ul. Nawrot nr. 20.

Spodziewać się należy, że na wykładzie tym nikogo z zainteresowanych nie zbraknie i że sala Zw. Drukarzy okaże się za ciasną.

Wstęp bezpłatny dla wszystkich zatrudnionych w drukarstwie i pokrewnych zawodach, tak członków jak i nieczłonków.

Nowal.

Rozszerzenie ubezpieczeń od bezrobocia na robotników młodocianych i sezonowych oraz mniejsze przedsiębiorstwa

Sprawa nowelizacji ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia znajduje się obecnie w opracowaniu sejmowej komisji ochrony pracy.

Ponieważ kwestja ta interesuje poważnie ogół robotniczy w Łodzi, zasięgnięliśmy o niej szereg ciekawych szczegółów u najbardziej kompetentnych źródeł.

Jak się okazuje, w sprawie nowelizacji wspomnianej ustawy były zgłoszone przez klub parlamentarny P. P. S. wnioski, idące w kierunku rozszerzenia działalności ustawy na młodocianych od 16 lat, którzy dotąd w wypadkach bezrobocia pozbawieni byli zasiłków rządowych i na przedsiębiorstwa, zatrudniające poniżej 5 robotników. Ponadto wniosek domagał się podwyższenia stawek zapomogowych, oraz przedłużenia ich terminów.

W tym względzie był również zgłoszony projekt rządowy, dotyczący specjalnie znówelizowania ustawy w stosunku do robotników sezonowych.

Komisja ochrony pracy na swych posiedzeniach omawiała szczegółowo odnośne zagadnienia i wszystkie wyżej przytoczone wnioski uchwaliła.

Z tej okazji warto podkreślić, że uchwała rozszerzająca zakres działania ustawy na młodocianych robotników od lat 16, obejmuje, według prowizorycznych danych około 35 tysięcy młodocianych robotników, z których robotników od lat 16 — 18 przypada w przybliżeniu na samą Łódź około 25 tysięcy. Są oni przeważnie zatrudnieni w wielkim przemyśle. Do cyfry tej nie wliczono około 20 tysięcy młodocianych robotników, zatrudnionych w drobnych przedsiębiorstwach.

Ci młodociani zyli dotychczas bodaj najbardziej pokrzywdzeni, po pierwsze dlatego, że z trudnością otrzymywali oni pracę, a po drugie dlatego, że w okresach masowej redukcji, w pierwszym rzędzie usuwano ich oraz starych, niezdolnych do pracy, pozostawiając przy pracy robotników zdrowych i obciążonych rodzinami.

Rozszerzenie ustawy na przedsiębiorstwa, zatrudniające poniżej pięciu robotników ma wielkie znaczenie, gdyż dotąd zakłady te nie podpadały w ogóle pod ustawę, a co najważniejsza, że według danych, będących w posiadaniu ministerstwa pracy, w zakładach

tych jest w Polsce zatrudnionych zgórą 800 tysięcy robotników.

Tak samo podwyższenie stawek zasiłkowych jest rzeczą ogromnej wagi dla klasy robotniczej. Według brzmienia uchwały komisji skala maksymalna do obliczenia składek i wypłacania zasiłków podwyższona została z 7,5 zł. do 10 zł.

Dotychczas i obecnie wypłata zasiłków odbywała się w ten sposób, że obliczano zapomogę bezrobotnym w wysokości 60 proc. od 7 i pół zł., pomimo, że niejednokrotnie dany robotnik normalnie zarabiał dziennie znacznie więcej od 7 i pół zł. Od dnia wejścia w życie noweli, bezrobotni otrzymają zasiłek od maksymalnej stawki dziennej, za jaką przyjęta będzie suma 10 złotych.

Przytoczony wyżej stan rzeczy, obowiązujący jeszcze w chwili obecnej, bierze swe źródło w literze ustawy o zabezpieczeniu pracy na wypadek bezrobocia. Wysokość zasiłków z pomocy ustawowej i doraznej jest według tej ustawy różna i zależna od wysokości zarobku ubezpieczonego, różnych dla różnych kategorii i miejscowości.

Zasiłek w akcji ustawowej waha się odpowiednio do stosunków rodzinnych ubezpieczonego w granicach od 30 do 60 proc. zarobków, t. zn. że robotnik obciążony rodziną powyżej 5 osób, mógł otrzymać maksimum 4.50 gr.

Jest zrozumiałe, że z tak „wielkiego” funduszu wiele rodzin przymierało tylko głodem.

Projekt rządowy w sprawie objęcia tą nowelą robotników sezonowych został również przyjęty.

Największą rewelacją wspomnianych posiedzeń komisji ochrony pracy było powzięcie rezolucji, wzywającej rząd do przedłożenia nowelizacji ustawy o zapomogach, w kierunku scalenia i połączenia funduszu bezrobocia z państwowym biurem pośrednictwa pracy i w kierunku rozciągnięcia ustawy na przedsiębiorstwa, które nie są jeszcze nią objęte, a więc na inst. samorządowe, na służbę domową, wreszcie rezolucja komisji wnosi o sprolongowanie terminów korzystania bezrobotnych z zasiłków.

Obecnie ustawa przewiduje, iż bezrobotni korzystać mogą z zasiłków do 13 tygodni w roku, w wypadkach doraźnych minister pracy uprawniony był do przedłużenia tego terminu do 17 tygodni. Rezolucja wyraża życzenie, aby na stałe, terminy zasiłków ustawowych były sprolongowane do 17 tygodni.

Kwestja połączenia funduszu bezrobocia z P. U. P. P. ma z punktu widzenia administracji państwowej stosunkowo wielkie znaczenie, gdyż pozwoli dość szybko i sprawnie znaleźć zajęcie dla bezrobotnych, pobierających zasiłki.

Wszystkie uchwały przeszły głosami lewicy.

Z opinii wypowiedzianych przez liderów poszczególnych stronnictw politycznych wnioskować należy, że omówione uchwały i rezolucje komisji ochrony pracy przejdą w sejmie i senacie.

Gal.

Dymisja wiceburmistrza m. Konstąntynowa Samorząd powołał już następcę

Przed kilku dniami wiceburmistrz m. Konstąntynowa, Edward Stear wraz z radnym Hoffmanem podali się do dymisji, która w dniu wczorajszym została przez samorząd przyjęta.

Według pogłosek dymisja nastąpiła na skutek nieporozumień, jakie ostatnio miały miejsce w niemieckiej socjalistycznej partji pracy, do której obaj dymisjonowani należeli.

Na stanowisko wiceburmistrza w związku z powyższym został powołany, również członek tego stronnictwa Leopold Gellert (W-i)

Umorzenie podatków

Niejednokrotnie zachodzą nieporozumienia, gdyż podatnicy sądzą, że po upływie paru lat, podatki ich są umarzone z powodu przedawnienia. Tymczasem w myśl odnośnych przepisów ustawy, przedawnienie w podatkach następuje dopiero po 10 latach, gdy nprz. przy karach administracyjnych po dwóch latach. (b)

Łapówka aplikanta sądowego zaprowadziła go do więzienia

Niedawno niejaki Langkoff został pociągnięty przez prokuratora przy sądzie okręgowym w Łodzi za jakieś przestępstwo kolidujące z kodeksem karnym. Śledztwo w sprawie tej zostało przekazane sędziemu śledczemu I rewiru p. Braunowi, gdzie pracował w charakterze apl. sądowego Lipman Dafner (ulica Zgierska 14).

W trakcie dochodzenia okazało się, że Langkoff nie powinien być pociągany do odpowiedzialności karnej, wobec czego sędzia śledczy Braun zwrócił się z wnioskiem do podprokuratora I rewiru Kubiaka o umorzenie sprawy. Prokurator przychylił się do tego wniosku zawiadomił Langkoffa urzędowo, że sprawa przeciw niemu została umorzona.

Aplikant sądowy Dafner nie przypuszczając, że urząd prokuratora w tak szybkim tempie zawiadomi o decyzji swej oskarżonego, zwrócił się on nazajutrz po umorzeniu sprawy do Langkoffa i oświadczył mu, że może się postarać, jako podprokurator, ażeby sprawa Langkoffa została umorzona, żądając jako wynagrodzenie za to 3.000 złotych.

Langkoff mimo, że był niezmiernie zdziwiony propozycją tą, nie dał nic znać po sobie, lecz oświadczył Dafnerowi, że zgadza się na powyższą propozycję, lecz żadaną gotówkę wręczy mu nazajutrz w urzędzie prokuratora, dokąd się zgłosi.

Faktycznie Langkoff zgłosił

się nazajutrz do urzędu prokuratora, lecz nie do Dafnera, lecz do prokuratora kameralnego p. Mandeckiego, zawiadamiając go o wizycie Dafnera, usiłującego go szantażować. Prokurator Mandeki zaważwał natychmiast Dafnera; na widok Langkoffa w gabinecie, zbladł on, nie mogąc wykrztusić ani słowa. Prokurator Mandeki natychmiast zarządził aresztowanie Dafnera i osadzenie go w więzieniu, przy ul. Kopernika.

Nazajutrz zgłosił się do prokuratora ojciec Dafnera, wyrażając gotowość złożenia za syna 25.000 złotych kaucji, by ten do sprawy znalazł się na wolności. Prokurator jednak odmówił temu i Dafner w dalszym ciągu przesiaduje w więzieniu.

SZMER IGŁY W GRAMOFONIE

denerwujący ucho człowieka muzycznego,

NALEŻY JUŻ DO PRZESZŁOŚCI!

Zakłady Radio techniczne

„NO-RAD”

Gdańska Nr. 12 (róg Konstąntynowskiej) TELEFON Nr. 71-71.

usuwają to niedomaganie, elektryfikując tanio i szybko gramofon własną niezawodną metodą!

Stuchanie płyt gramofonowych staje się ucztą artystyczną!

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE

Pogoda w Łodzi

Barometr wahał się około 752 milim. W ciągu wczorajszego dnia mieliśmy następującą temperaturę: rano —2 stopnie, w południe plus 8, wieczorem plus 4 stopnie. Przeciętna wilgotność wynosiła 95 procent.

Na dziś przewidujemy temperaturę powyżej zera.

U. S. a.

Jutro

sklepy otwarte od godz. 13-ej do 17-ej

Zgodnie z rozporządzeniem łódzkiego starostwa grodzkiego o godzinach handlu miejsce zawodowej sprzedaży i sklepów z dnia 9 lutego r. b. — w dniu jutrzejszym, jako w ostatnią niedzielę przed świętami Wielkiej Nocy, zgodnie z § 12 niniejszego zarządzenia, sklepy i inne miejsca zawodowej sprzedaży mogą być otwarte od godz. 13 do godz. 17. (W-i)

Robotnicy w hołdzie marsz. Piłsudskiemu

Do p. wojewody Jaszczołta zgłosił się robotnik zakładów przemysłowych I. K. Poznańskiego, który w imieniu ogółu robotników, zatrudnionych w tej firmie, wręczył p. wojewodzie pięknie i artystycznie wykonaną laurkę, podpisaną przez robotników, a zawierającą wyrazy hołdu i życzenia imieninowe dla p. marszałka Piłsudskiego.

Dodatkowe komisje poborowe

W czwartek, dnia 28 b. m. odbędzie się dodatkowa komisja poborowa dla poborowych rocznika 1908, którzy dotychczas z jakiegokolwiek powodu na komisji nie stawali, a zamieszkuja w obrębie komisariatów policji 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13, 14.

Komisja urządza od g. 8.30 przy ul. Pomorskiej 18. (b).

Sprawcy bestjalskiego napadu

aresztowani zostali przez policję

Poszukiwany przez policję bandyta ujęty został po krwawym pościgu

W dniu wczorajszym donosiliśmy o zuchwałym napadzie bandyckim na handlarza nabiałem, Jana Skonecznego w Tomaszowie Rawskim.

Jak wykazało drobiazgowo dochodzenie śledcze Skoneczny napadnięty został nie na samym dworcu, a w pobliżu dworca w gęstym lesie, dochodzącym niemal pod budynki stacji.

Zuchwali bandyci, prócz rabunku, zadali cały szereg rązów cielesnych swej ofierze.

Po dokonaniu rabunku Skoneczny dowłócił się do stacji, gdzie na posterunku zameldował o dokonanej sprawie. Niewłocznie zarządzono obławę, przetrząsnięto cały odcinek lasu aż po fabrykę sztucznego jedwabiu — narazie jednak bez rezultatu.

Wówczas powiadomiono komendę powiatową w Brzezinach, która zorganizowała energiczny pościg. W dniu wczorajszym wydał on pomyślne wyniki. Sprawców napadu na Skonecznego aresztowano w Brzezinach. Są to: Dzięciński Władysław, Matuszewski Stefan i Rybak Stanisław.

Przewiezieni do więzienia w Tomaszowie bandyci w krzyżowym ogniu pytań przyznali się do dokonania napadu.

Jednocześnie w związku z tem dokonano szeregu rewizji w mieszkaniach bandytów i ich rodzin.

Wyniki tych rewizji były wprost sensacyjne.

W mieszkaniach bandytów znaleziono mnóstwo różnych przedmiotów, pochodzących z rabunku.

Znaleziono również cały arsenał broni palnej.

Najbardziej jednak niespodziewane wyniki dała rewizja przeprowadzona w Tomaszowie Mazowieckim u Antoniego Rybaka, brata aresztowanego bandyty Stanisława Rybaka.

Rewizji dokonano w nocy z dn. 21 na 22 marca.

Znaleziono mnóstwo rzeczy, pochodzących z rabunków.

Lecz co najsensacyjniejsze, to fakt wykrycia na strychu, zamieszkałego przez Rybaków, znanego i oddawna poszukiwanego przez policję bandytę Władysława Wędzika.

Wędzik na widok policji rzucił się do ucieczki i nie chciał stanąć mimo nawoływań, wobec czego policja podczas pogoni za nim dała strzał ostrzegawczy, a gdy to nie pomogło strzelano do uciekającego, w wyniku czego Wędzik raniony został kulą karabinową, w okolicy prawego płuca.

Tu zaznaczyć należy, że Wędzik na widok policji wyrwał

deskę ze ściany w strychu i rzuciwszy ją pod nogi policjantów wysunął się przez uczyniony otwór i wyskoczył na ulicę.

Cały więc pościg odbył się na całej ulicy Głównej, gdzie pod Nr. 45 mieszkają Rybakowie.

Rannego Wędzika umieszczono w szpitalu miejskim w Tomaszowie pod dozorem policji.

Aresztowano również gospodarzy mieszkania, w którym znaleziono łup i ukrytego bandytę.

Tak więc Antoni i Józefa oraz Marianna Rybakowie, prócz wymienionych już wyżej również się znaleźli w więzieniu. (d)

Echa morderstwa Ciszkowej

Mąż zamordowanej został przez sąd apelacyjny po roku zwolniony z więzienia

Główna w swoim czasie sprawa zabójstwa Amelji Ciszek w sklepie, przy ul. Rzgowskiej, znalazła swój epilog w warszawskim sądzie apelacyjnym.

Jak wiadomo łódzki sąd okręgowy skazał zabójcę Ciszkowej, umyślowo niedorozwiniętego Stefana Starczewskiego na 10 lat więzienia, zaś męża zamordowanej, Feliksa Ciszka, który popchnął rzekomo mordercę do krwawego czynu, obciążając mu zapłatę w wysokości 1.000 złotych — na 15 lat więzienia.

Na skutek złożonej apelacji druga instancja sądu rozpatrywała ponownie całą sprawę.

Starczewski złożył przed trybunałem sensacyjne zeznanie, stwierdzając, że nie Cizek, lecz

mąż jego kochanki Wieczorkowski namówił go do zbrodni.

Biegli psychiatrzy, pod obserwacją których Starczewski pozostawał przez pewien czas w Tworkach orzekli, że zabójca nie jest warjatem, lecz cierpi na manję prześladowczą, wobec czego do słów jego nie można przywiązywać zbyt wielkiej wagi.

Sąd uznał, iż istotnie Feliks Ciszek nie ma nic wspólnego z morderstwem, wobec czego wydał nań wyrok uniewinniający, zaś wyrok na Starczewskiego za twierdził.

Cizek został wczoraj po rocznym pobycie w więzieniu wypuszczony na wolność. (L.)

Łódź — swym żołnierzom

Komitetu „Święconego, dla wojska

W dniu wczorajszym w starostwie łódzkim odbyło się posiedzenie komitetu „Święconego“ dla wojska.

Na posiedzeniu tem postanowiono urządzić „Święcone“ dla żołnierzy 31 pułku piechoty oddziałów, rozmieszczonych na terenie powiatu łódzkiego i dla żołnierzy 28 pułku strzelców kaniowskich, stacjonowanego w Łodzi.

Następnie uchwalono wystąpić do urzędu wojewódzkiego, aby te powiaty, na których terytorjach nie stacjonują oddziały wojskowe urządziły „Święcone“ dla żołnierzy 10-go pułku artylerji ciężkiej, stacjonowanego w Łodzi. (w-i)

Książki zażaleń

muszą się znajdować we wszystkich taksówkach

W myśl § 11 regulaminu eksploatacji dorożek samochodowych w Łodzi, zatwierdzonego przez radę miejską w dn. 25 VI-1925 r., każda dorożka obowiązana jest posiadać książkę zażaleń, która pasażerom powinna być przedstawiana na każde żądanie, magistratowi zaś do kontroli — raz na miesiąc.

Ponieważ nie wszyscy właściciele dorożek samochodowych stosują się do powyższego przepisu i nawet specjalne ogłoszenia w prasie nie odniosły pożądanego skutku, magistrat, wobec czego na wniosek wydziału przedsiębiorstw miejskich postanowił nałożyć na opornych — w myśl § 22 przepisów eksploatacyjnych — po 15 zł. kary, której ściąganiem zajmie się miejski urząd sekwestracyjny. (m)

Czytajcie „Ilustr. Prasę Wieczorną“

Dziś powtórzenie premjery!

Dziś powtórzenie premjery!

Wspaniałego podwójnego programu słynnej wytwórni First National

Świat dla kobiety

Współczesny dramat miłosny, romantyczne dzieje młodzieńca, którego nadmierna życzliwość kobiet doprowadza do ruiny.

W rolach głównych urocza para kochanków **LYA JANA i HARRY HALM.**

PONADTO:

Tryskająca humorem komedia w 10 aktach

15 MINUT STRACHU

W rolach głównych znani fabrykanci śmiechu **Charles Murray i George Sydney**

Wielka orkiestra symfoniczna pod dykcją Teodora Rydera.

Początek przedst. o g. 4-ej pp., w sob. i niedz. o godz. 12-ej w poł., ostatniego o g. 10-ej w.
Ceny miejsc na pierwszy seans od 1 zł., w sob. i niedz. od g. 12 do 3 pp. wszystkie miejsca po 50 gr. i 1 zł.

„BIAŁE NOCE“ W ŁODZI

przyniesie miastu nowa umowa z elektrownią

Na onegdajszym posiedzeniu rady miejskiej, które przeciągnęło się do godziny 3-ej nad ranem, zatwierdzono umowę, zawartą w myśl § 66 uprawnień rządowego nr. 12 pomiędzy magistratem m. Łodzi a Łódzkim Towarzystwem Elektrycznym w sprawie oświetlenia ulic miasta.

Uzupełniając i częściowo zmieniając uchwałę rady miejskiej z dnia 23 czerwca 1927 r., ustalono na zasadzie wspomnianego uprawnienia rządowego następujące warunki oświetlenia ulic nie objętych planem oświetlenia ulic, przewidzianym w powyższym uprawnieniu:

Ulice wjazdowe oświetlone zostaną w zależności od żądania magistratu lampami 300 - względnie 500 - watomami.

Instalacja elektrycznego oświetlenia ulic wjazdowych wykonana zostanie kablami podziemnymi, słupami żelaznymi podług ostatnich wymagań techniki, lampy zostaną zawieszane pośrodku jezdni lub po obydwu stronach ulicy w odległości 50 mtr. pomiędzy punktami świetlnymi.

Instalacja oświetlenia będzie przyłączona do sieci ogólnej względnie do istniejących lub nowoprojektowanych sieciowych stacji transformatorów. Jeżeli magistrat tego zażąda, elektrownia obowiązana będzie wykonać instalację oświetlenia ulic wjazdowych przewodami powietrznymi i słupami drewnianymi wzgl. betonowymi. Magistratowi przysługiwać będzie prawo żądania zamiany przewodów powietrznych, zastosowanych do instalacji elektrycznej

go oświetlenia ulic wjazdowych na kable podziemne.

Całkowitą instalację oświetlenia ulic, zamianę, obsługę, za palanie i gaszenie lamp uskuteczni i wykonywać będzie swoim kosztem elektrownia bez jakiegokolwiek obciążenia miasta.

Całkowita opłata roczna za oświetlenie ulic wjazdowych, płatna miesięcznie zdołu, rozrachowana będzie sumami, należnymi magistratowi.

W roku 1929 — lampami 500 watomami, a na słupach żelaznych i kablami podziemnymi zostaną oświetlone ulice wjazdowe: Zgierska, Aleksandrowska i Pabjanicka, z tem jednak zastrzeżeniem, że materiały obecnie zainstalowane dla oświetlenia tych ulic lampami 100-watomami zostaną przeniesiony na inne miejsce i w tym celu magistrat wskaże inne ulice, ogólnej długości których będzie nie mniejsza, jak długość, na jakiej będzie rozebrane to oświetlenie na ulicach: Zgierskiej, Aleksandrowskiej i Pabjanickiej.

Na pozostałych ulicach wjazdowych, jak: Marysińska, Łągowicka, Srebrzyńska, Rokicińska, Narutowicza, istniejące już oświetlenie ulic zostanie na żądanie magistratu wykonane, zmiany corocznie nie więcej, jak na jednej ulicy.

Jako ulice wjazdowe ustalone zostały w obecnej chwili: Zgierska, Aleksandrowska, Srebrzyńska, Konstantynowska, Krzemieniecka, Retkińska, Kałna i Nowo - Kałna, Obywatelska, Pabjanicka, Rzgowska, Dąbrowska, Napiórkowskiego, Rokicińska, Narutowicza, Pomorska, Brzezińska, Marysińska i Łągowicka.

giewnicka; oraz te ulice, które w myśl opracowanego planu regulacyjnego miasta staną się ulicami wjazdowymi.

Za wjazdową ulicę uważać należy każdą taką ulicę, która wybiega poza miasto i łączy miasto bezpośrednio z sąsiednią wsią, osadą lub miastem.

Magistratowi przysługuje prawo żądać oświetlenia lampami 500-watomami jakiejkolwiek ulicy niewjazdowej na warunkach ulicy wjazdowej.

Każdego roku, o ile magistrat tego zażąda, elektrownia łódzka obowiązana jest oświetlić poza ulicami, które Towarzystwo oświetla na mocy uprawnienia, najmniej 10 klm. ulic, licząc łącznie ulice wjazdowe i niewjazdowe, wskazane przez magistrat.

Do liczby 10 klm., które elektrownię obowiązują oświetlić, nie wchodzi ulice Aleksandrowska, Pabjanicka i Zgierska, które w roku 1929 winny być oświetlone poza wymienioną ilość.

Wszystkie nowe instalacje elektrycznego oświetlenia ulic winny być wykonane podług zatwierdzonego przez magistrat projektu i nie mogą być wcześniej włączone aż po odebraniu przez magistrat, o czym winien być sporządzony protokół.

Roczne odpisy na amortyzację instalacji elektrycznego oświetlenia ulic, aż do chwili zamortyzowania, wynosić będą 5 proc. całkowitych kosztów. W tym samym stosunku będą się amortyzowały urządzenia elektrycznego oświetlenia ulic, wykonane w latach 1927 i 1928 na podstawie uchwały rady miejskiej z dnia 23 czerwca 1927 roku.

Wykaz podlegających oświetleniu ulic będzie przedstawiony elektrowni do dnia 1 października roku poprzedzającego rok wykonania urządzenia.

Po wejściu umowy w życie elektrownia obowiązują się uiszczać miastu roczną opłatę w wysokości dwóch i pół procent

od sumy zainkasowanej za sprzedaną energię elektryczną poza granice miasta, stosownie do art. 1 powołanej wyżej uchwały rady miejskiej z dnia 23 czerwca 1927 roku.

Umowa, na żądanie magistratu może po 10 latach ulec rewizji. Przy rewizji tej umowy elektrownia nie może żądać pod żadnym pozorem, aby warunki umowy były gorsze dla miasta od warunków niniejszej umowy.

Umowa obowiązuje obie strony po jej podpisaniu i zatwierdzeniu przez radę miejską i władze nadzorcze.

Nadmienić należy, że umowa powyższa jest dla Łodzi bardzo korzystna, albowiem cena oświetlenia jest o 50 proc. tańsza aniżeli cena prądu, używanego przez innych odbiorców, przyczem, jak wynika z tekstu umowy, po upływie 10-ciu lat nie będzie ona mogła być zmieniona na niekorzyść Łodzi.

S. G.

Jadłodajnie III kategorii otwarte będą do g. 11-ej

Łódzki starosta grodzki znowelizował zarządzenie swe z dnia 9 lutego 1929 roku, dotyczące określenia czasu handlu i otwarcia zakładów handlowych i innych miejsc zawodowej sprzedaży o tyle, że wszystkie restauracje, cukiernie, piwiarnie i inne jadłodajnie, posiadające świadectwa przemysłowe III kategorii mogą być otwarte codziennie od godz. 7-ej do godz. 11-ej wiecz.

Zjazd polskiej Y.M.C.A. w Łodzi

Dnia 23 i 24 marca b. r. odbędzie się w Łodzi walny zjazd delegatów polskiej Y. M. C. A. na który między innymi przybędą najwybitniejsi członkowie tej organizacji: minister dr. Dobrucki, poseł dr. Dybowski, rektor Krzyształowicz prof. uniwersyteckiego, rek. Estreicher, rek. Marchlewski, rek. Siedlecki, profesorowie uniwersytetu Jagiellońskiego, prof. Krzyżanowski, prezydent m. Krakowa Ostrowski, dyr. M. Seifert, gen. dyr. polskiej Y. M. C. A. p. Super i gen. dyrektor Y. M. C. A. w Europie dr. Davis.

„Operatorzy“ wystaw sklepowych znaleźli się wczoraj pod kluczem

Ostatnio grasowała w Łodzi szajka złodziejska, która specjalnie upodobała sobie witryny sklepowe.

Szajka ta z niebywałą zuchwałością grasowała we dnie i w nocy, i dzięki sprytowi niespostrzeżenie dokonywując kradzieży, uchodziła bezkarnie.

Ponieważ kradzieże te mnożyły się z zastraszającą szybkością, łódzkie władze śledcze wyteżyły całą energię, by pochwycić zuchwałą szajkę.

Ponieważ witrynowi złodzieje grasowali przeważnie nocą, w nocy z dnia 21 na 22 bm. wypuszczono no specjalne patrole, składające się z mundurowej i tajnej policji.

Patrole te miały za zadanie obserwację witryn.

Gdy przedstawiciele władz policyjnych znaleźli się na terenie III

komisarjatu, natknęli się na jakichś podejrzanych mężczyzn z paczkami w rękach. Zatrzymano tych mężczyzn i poddano osobistej rewizji.

Znaleziono przy nich lampki elektryczne w workach zaś łomy żelazne używane do włamania.

Aresztowano ich i odwieziono do urzędu śledczego.

Aresztowanymi złodziejami okazali się: Mieczysław i Zygmunt Ciesielscy oraz Zygmunt Jaworski.

Są to znani doskonale policyjnie bezpieczni włamywacze.

Dokonana w ich mieszkaniach rewizja dała nadspodziewane wyniki.

Znaleziono mnóstwo obuwia, kapeluszy, chusteczek do nosa i innej galanterji pochodzącej z witrynowych kradzieży.

(dz.)

Kabel telefoniczny Łódź-Warszawa

położony będzie pod chodnikami miasta

W dniu wczorajszym p. wiceprezydent Rapalski i ławnik Izdebski odbyli konferencję z naczelnikiem wydziału kablowego ministerstwa poczt i telegrafów p. Michalskim w sprawie nowego kabla dla międzymiastowej komunikacji telefonicznej Łodzi z Warszawą.

Przedmiotem obrad była sprawa wytknięcia odpowiedniej trasy kabla, który ministerstwo poczt i telegrafów zamierza założyć w r. b. kosztem 12 milj. złotych.

W pierwszym rzędzie chodzi o to, by kabel, nie znalazł się pod jezdnią, co wpłynęłoby ujemnie na czystość odbioru telefonogramów.

Przedstawiciele magistratu oświadczyli, iż doceniając doniosłe znaczenie tego kabla dla telefonicznej komunikacji między miastowej, przeprowadzą w miarę możliwości finansowych roboty regulacyjne i brukarskie na odcinku trasy kabla w granicach miasta. (m)

Dziś i dni następnych!

Początek seansów o godz. 12-ej w poł., ceny miejsc na I-szy seans od 50 gr.

Orkiestra pod dyr. p. R. KANTORA.

Wielki przebój na tle najpopularniejszej piosenki p. t.

„CALUJĘ TWOJĄ DŁOŃ, MADAME“

Ostatnia tryumfalna kreacja **Harrego Liedtke** Ostatnia tryumfalna kreacja

który rolą swą w tym filmie bije swe wszystkie dotychczasowe rekordy artystyczne.

Piosenkę „Caluję Twoją Dłoń, Madame“ odśpiewa znakomity tenor p. Ullas

Tajemnicza śmierć kaprala

Zmasakrowane zwłoki pod kołami pociągu

IV-ty dywizjon żandarmerji w Łodzi zaalarmowany został wieścią o znalezieniu na torze kolejowym między Rudnikami a Częstochową zmasakrowanych zwłok jakiegoś żołnierza z odznakami kaprala na naramiennikach płaszcza.

Na miejsce tajemniczego wypadku niezwłocznie delegowano podoficerów żandarmerji celem stwierdzenia tożsamości żołnierza i zbadania przyczyn i okoliczności tragicznej jego śmierci. Okazało się, że żołnierz

ów przejechany został przez pociąg.

Zwłoki znalazł dróżnik kolejowy, patrolujący tor zaraz bez pośrednio po przejściu expressu. Są one dosłownie poszarpane w strzępy.

Stwierdzono, że ofiarą tragicznego a zarazem tajemniczego wypadku jest kapral 27 p.p. Jan Szprycha.

Żandarmerja głowi się nad wykryciem powodu tajemniczej śmierci kaprala. (dz)

Księga pamiątkowa

Obecnie ukazała się „Księga Pamiątkowa Powiatu Kolskiego”, wydana z inicjatywy przewodniczącego wydziału powiatowego w Kolu starosty p. Michała Słomińskiego.

Do księgi wspomnianej, która zawiera 164 stron druku, zebrał materiał i zredagował dziennikarz p. Zygmunt Kotkowski.

Wydanie to pod względem treści

ci jak i wyglądu zewnętrznego, wypadło okazale.

Księga podzielona jest na kilka działów, obejmujących wyczerpujące opisy z poszczególnych dziedzin życia powiatu oraz opisy historyczne miast i osad.

Księga ponadto zawiera kilkadziesiąt ładnych ilustracji.

Osobiste

W dniu wczorajszym przybył do rady miejskiej z wizytą po objęciu urzędowania wojewódzkiego komendant policji dr. Józef Torwiński wraz ze swym zastępcą nadkomisarzem Kazimierzem Złotkowskim.

Z powodu nieobecności w Łodzi prezesa rady miejskiej, gości przyjął dyrektor biura rady dr. Paweł Rando.

* * *

Wczoraj odwiedził prezydium magistratu wojewódzkiego komendant policji insp. dr. Józef Torwiński oraz zastępca komendanta nadkomisarz Kazimierz Złotkowski.

W zastępstwie prezydenta miasta, przybyłych powitał wiceprezydent p. Stanisław Rapalski.

Z miejskiej galerji sztuki

Otwarcie jubileuszowej 50-jej wystawy nastąpi nie w niedzielę, lecz w środę, o godz. 6-jej wiecz., w obecności przybyłych z Warszawy artystów Edwarda Okunia, Marjana Trzebińskiego.

Kulturalna Łódź weźmie niewątpliwie udział w tym rzadkim święcie artystycznym.

Obecna zajmująca wystawa dzieł A. Gruzewskiego, Oleya, Poduszki i Wippla zamknięta będzie we wtorek, dnia 25 bm.

Od poniedziałku, dnia 25 bm. dyrekcja wprowadziła niższe ceny wejścia dla robotników, po 20 gr. przez cały dzień poniedziałkowy.

Nowy zarząd współdzielni urzędników państwowych

Onegdaj odbyło się ważne zebranie członków kasy oszczędności współdzielni stowarzyszenia urzędników państwowych. Po omówieniu spraw, związanych z działalnością kasy oszczędności, — przystąpiono do wyboru rady nadzorczej i nowego zarządu.

Do rady nadzorczej weszli p. p.: Konowski, Stróżycki, Lewandowski, Illnicz, Izdoreczyk i Berkowicz.

Do zarządu kasy oszczędności weszli p. p.: inż. Kurkowski, Kurbski, Stańczyk Jan i

Choroby zakaźne winny być bezwzględnie meldowane

Wobec zdarzających się wypadków niemeldowania przez lekarzy o przypadkach zachorowań na choroby zakaźne, co umożliwia szerzenie się epidemji wydział zdrowotności publicznej w wykonaniu uchwały delegacji tego wydziału, występuje do miarodajnych czynników o interwencję, aby lekarze łódzcy stosowali się do obowiązujących w tej dziedzinie przepisów. (m)

Firma L. Trajstman ul. Piotrkowska 81.

na wzór wielkich firm zagranicznych urządziła w dniu jutrzejszym, tj w niedzielę 2 bm od godz. 6.30 — 10 wiecz. pokaz najnowszych modeli okryć damskich, kompletów i materiałów, na który rozesłała ne zostały do klienteli specjalne zaproszenia.

Komu z jakiegokolwiek powodu zaproszenie nie zostało do ręczone, może zgłosić się po odbiór takowego dziś do godz. 7-jej wiecz. do magazynu przy ul. Piotrkowskiej nr. 81.

Oblawa na dziki Zastrzelono kilka sztuk

Od dłuższego czasu do starostwa na powiat łódzki napływały skargi włościan, iż w niektórych okolicach dziki wyrządzają wielkie szkody. Na skutek powyższych skarg starosta Rzewski zarządził oblawę na dziki, która się odbyła w dniu wczorajszym, w gminie Puczniew.

W okolicznych lasach puczniewskich urządzono naganke, przyczem udział w oblawie brał starosta Rzewski, podprokurator kameralny Mandrecki i inni.

W czasie polowania, gdy pod prokurator Mandrecki strzelił do dzika, ten szarżował na prokuratora, dopiero po drugim strzale został zabity.

Wynik polowania był wyśmienity, bowiem zastrzelono kilka dzików. (p)

W niedzielę, dnia 24 marca 1929 r. o godzinie 12-jej i pół po poł. odbędzie się nabożeństwo żałobne w Synagodze „Bykur Cholim” przy Placu Wolności Nr. 10 dla uczczenia pamięci Członka naszego Zarządu

B. P.

Samuela Herszlika

na które krewnych, przyjaciół i znajomych zapraszają

Zarząd Łódzkiego Tow. „BYKUR CHOLIM” i Komitet „UZDROWISKA”

Bohaterowie afery poborowej zostali po raz drugi aresztowani przez policję w chwili, gdy po zwolnieniu za kaucją zamierzali uciec

Głośnym echem odbiła się w Łodzi sprawa licznych aresztowań w związku z wykrytą aferą poborową. Aresztowano 43 poborowych, kilkunastu ojców tychże, macherów, trzech wojskowych lekarzy i podoficera P. K. U.

Między innymi aresztowani zostali jako oskarżeni „macherzy” Zysel Milstein i Mojżesz Lenga.

Sąd apelacyjny w Warszawie zmienił dla Milsteina środek a pobiegawczy na kaucję 15.000 złotych, tak, że przed tygodniem po złożeniu wyznaczonych kaucji Milstein znalazł się na wolności, zobowiązując się nie wyjechać do rozprawy z granic miasta.

Po śledztwie został wypuszczony na wolność i oddany pod dozór policji Mojżesz Lenga.

Przed kilku dniami po zwolnieniu Milsteina za kaucją, został on zawezwany, w celu złożenia dodatkowych zeznań. Okazało się wówczas, że Milstein po uzyskaniu wolności spakował rzeczy i wyruszył w niewiadomym kierunku. Wobec tego władze śledcze rozesłały za nim listy gończe.

Policja śledcza w Gdyni dokonywując rewizji w jednym z hoteli tamtejszych aresztowała Milsteina; jak się okazało miał on zamiar następnego rana wyjechać do Gdańska i w ten sposób zabezpieczyć się przed ewentualnymi konsekwencjami, mogącymi wyniknąć po zapadnięciu wyroku sądowego. Milsteina pod silną eskortą odwieziono do Łodzi i osadzono przy ul. Kopernika, przyczem sąd po rozpatrzeniu

sprawy postanowił złożoną kaucję skonfiskować na rzecz skarbu państwa.

Ten sam los spotkał drugiego zwolnionego z więzienia Mojżesza Lengę. Lengę po odzyskaniu wolności udał się na dworzec Łódź - Fabryczna i walizką.

Wywiadowcy śledczy, pełniący służbę na tym dworcu przypadkowo wiedzieli, że nie powinien on w myśl podpisanej deklaracji opuszczać granic miasta. Wsiadł on do pociągu odchodzącego w stronę Koluśzek. Wówczas zatrzymano go i podczas osobistej rewizji znalaziono przy nim bilet do Warszawy.

Doprowadzono go do urzędu śledczego i po skomunikowaniu się z władzami sądowymi postanowiono środek zapobiegawczy zamienić na bezwzględny areszt.

W związku z wiadomością, podaną w nr. 48 „Głosu Porannego” p. t. „Konin wzywa pomoc”, proszę o wydrukowanie na mocy art. 30 rozporządzenia prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 V. 1927 r. (Dz. Ust. R. P. nr. 1 poz. 1 z 1928 roku) w najbliższym numerze następującego sprostowania:

Nieprawdą jest, jakoby starostwo konińskie prosiło władze wojskowe o pomoc, gdyż dotychczasowe siły okazały się niewystarczające i że na miejsc zagrożonych terenów zostały wysłane posiłki wojskowe.

Nieprawdą jest, że ludność w liczbie 30 rodzin została ewakuowana.

Nieprawdą jest również, jakoby Warta, Widawka i Prośna groziły wylewem i że rzeki te znacznie przybrały, wskutek czego na nizinach częściowo występują, oraz że kra plynie wielkimi kawałami, grupując się na zatorach.

Natomiast prawdą jest, że wszystkie te wiadomości są zgoła zmyślone, żadne bowiem ze starostw nie zwracało się po pomoc ani do władz wojewódzkich, ani wojskowych, ograniczając się jedynie do normalnej przeciwdziałowej i przeciwpowodziowej akcji zapobiegawczej w ramach corocznych na odcinkach rzecznych najbardziej zagrożonych.

Za wojewodę

M. Syska,
w-z. Naczelnika wydz. bezp. publicznego.

Informację powyższą otrzymaliśmy z agencji reporterskiej „Polpress”.

Edwarda Steinman

PIRAMOWICZA 11, tel. 35-49.

Poleca najnowsze modele kapeluszy wiosennych.

Wkrótce!!!

Świąteczny program
Kina „CZARY”

Najnowsza produkcja

HARRY PEEL

Wkrótce!!!

Grzechy Rozwódki

najnowsza produkcja Europejska 1919

z Lyą de Pułfi

(Całuję Twoją dłoń, Madame)

ilustracja śpiewna (Całuję Twoją dłoń, Madame)

Kino „PALACE”

Zapisujcie się na członków LOPP.

**TEATR, MUZYKA I SZTUKA
Z ESTRADY KONCERTOWEJ
Występ Eman. Feuermana**

Ten koncert istotnie zasłużył na miano mistrzowskiemu ze względu na osobę wielkiego pana wiolonczeli. A jest nim bezsprzecznie Emanuel Feuerman, który szafował rozlewnością kantyleny oraz trudną techniką i ornamentyką wiolonczelową. Po „Sonacie A-dur” Beethovena, wykonanej wspólnie z dyr. Teodorem Ryderem, niedającej się przez swój poufny charakter kameralny do wielkiej sali koncertowej, usłyszeliśmy Bacha na solo wiolonczelę. Przyznaję się, że nie jestem zwolennikiem słuchania Bacha bez akompaniamentu fortepianu, ale p. Feuerman swem nawskroś indywidualnym odтворzeniem Sarabandy zniewolił do głębszego uczestnictwa i przekonał, że Bach nie był tylko klasykiem, ale i romantykiem w treści, polocie i gorącu swoim. Nawet w ograny już mocno koncercie a-moll S. Sałsa przeżywaliśmy wrażenia

świeże, bo p. Feuerman posiada jakąś tajemną siłę, mocą której jego wiolonczela przemawia szczerem i serdecznym słowem do duszy słuchacza. Wreszcie w Warjacjach Czajkowskiego „Rococo” można było delektować się pięknym tonem i tem poddaniem się artysty fali dźwięków, które udziela się całemu audytorjum i stanowi o sugestji gry.

Do powodzenia koncertu przyczynił się dyr. Teodor Ryder, który akompaniował soliście z całym artyzmem kunsztu pianistycznego.

Mimo, że koncerty odbywają się teraz bardzo rzadko, publiczności zebrano się skąpo. Czy dla przyciągnięcia publiczności nie należałoby wprowadzić jakichś atrakcji w czasie przerwy j. np. pokazu miod albo czegoś sportowego, jak walki bokserskiej, „impresaria” z krytykiem muzycznym? — Warto się nad tem zastanowić!
F. Hal.

TEATR MIEJSKI.

Dzisiaj premiera wybornej 3-aktowej komedji utalentowanego i popularnego literata warszawskiego Marjana Hemara „Dwaj panowie B”.

„Dwóch panów B” zaktualizowane przez wprowadzenie do II-go aktu sylwetek kilkunastu znanych łódzkich osobistości.

Na premierę przybywa autor.

Reżyseruje sztukę J. Bonecki.

Obsadę sztuki stanowią pp.: Dąbrowska, Krzywicka, Morska, Fabisiak, Janowski, Krotke, Ląbedzki, Mroziński, Szacki, Staszewski, Winawer, Woszczerowicz i Znicz.

Powtórzenie premiery w niedzielę wieczorem.

Ostatnie powtórzenie „Murzyna Warszawskiego” po cenach najniższych dane będzie dziś o godz. 4 popołudniu.

Jutro o godz. 4 ostatnie powtórzenie „Hinkemana” z A. Sochą.

W poniedziałek „To, co najważniejsze” dla związków.

TEATR KAMERALNY.

Ostatnie powtórzenia „Polawia cza cieni” z Al. Węgierką dane będą codziennie do wtorku włącznie.

Jutro o godz. 5 po raz ostatni wyborne „Kokoty z towarzystwa”

W środę premiera 3-aktowej sztuki Gabrieli Zapolskiej „Panna Maliczewska”.

Wyborną tę komedję „przez łyż” reżyseruje świetny artysta i reżyser AL. Węgiérko, który wystawieniem „Panny Maliczewskiej” kończy pełną chlubnych sukcesów współpracę z łódzkim teatrem. Rola tytułową odtworzy St. Jarłowska.

TEATR POPULARNY

Dzisiaj i jutro popołudniowe i wieczorne przedstawienia wypełni „Ali-Baba i 40 rozbójników bań wschodnia z 1001 nocy” ze śpiewami i tańcami. Bań ta graną będzie również w poniedziałek, wtorek i środę Wielkiego tygodnia.

TEATR POPULARNY W SALI GEYERA

Piotrkowska 295.

Dzisiaj o godz. 8.2 i jutro o 4.20 popoł. i 8.20 grany będzie melodramat „Dwie sieroty”, który w poprzednim tygodniu spotkał się z

PEŁNA TABELA

wczorajszego ciągnięcia loterii

Wczoraj w 15-ym dniu ciągnięcia 5-ej klasy, 18-iej Państwowej Loterii padły następujące wygrane:

Zł. 10.000 na n-ry: 148871
Zł. 5.000 na n-ry: 19730 170382

Zł. 3.000 na n-ry: 11708 23747

Zł. 2.000 na n-ry: 2085 16933 29397 58732 78335 81976 107686 123283 137149 151252 156159 163419

Zł. 1.000 na n-ry: 5830 33595 39154 44198 44481 76569 83325 95093 100300 103487 103603 112577 113421 119835 139957 163429 171401

Zł. 600 na n-ry: 8433 18018 21297 29679 34165 42298 43353 45632 51300 75240 84238 86244 93768 102656 102766 104078 104613 107954 127898 132948 151385 161373 172068

Zł. 500 na n-ry: 184 534 1453 1498 1653 2584 3054 3540 3575 3636 4282 5015 5581 7285 13233 13960 17817 23293 23649 24161 25133 26547 29315 29377 29608 29764 29733 30051 33557 35412 36086 36991 37596 37750 37876 37996 38296 40285 42100 42200 42524 45473 46669 48568 48606 49994 52441 52703 53675 54117 54194 57863 58520 59384 63515 64712 63358 65358 65374 66098 66544 66785 68343 68421 70405 70862 70878 71738 72702 73659 74082 74991 77138 78135 78569 80125 81783 82478 83892 84232 85041 85513 85922 86657 89130 89169 90584 93237 99109 99647 100176 100377 102998 103313 104269 106501 107346 110388 111166 115666 116833 120703 122206 124795 126628 127015 127033 129303 132683 132961 133103 134486 135935 139151 145279 147638 147780 147954 151620 155562 155551 155638 156448 157758 158647 160760 161112 162029 162359 163171 163465 165739 169576 170879 172780

Stawki:

192 229 75 499 663 89 95 825 925 1021 94 143 211 338 40 60 87 406 26 33 519 39 983 2010 37 42 48 90 120 257 88 308 25 499 507 39 607 53 785 808 900 08 94 3022 221 328 36 722 82 864 81 945 62 4194 231 69 90 355 88 502 87 642 83 844 58 939 47 86 5143 220 97 324 66 92 482 661 743 55 6034 94 268 335 412 566 71 682 859 900 17 7018 168 69 87 221 29 354 94 503 626 94 729 33 71 857 81 84 981 96 8039 156 363 410 507 25 614 896 938 9046 59 106 228 335 418 501 676

„Esplanada” na święta

Popularna kawiarnia „Esplanada” przygotowała w wielkim wyborze swe doskonałe wyroby na zbliżające się święta wielkanocne.

Wspaniałe torty w kilkunastu odmianach, mazurki, sekacze, ciasta, sucharki itp. znane już licznym gościom tej sympatycznej kawiarni, będą osiadać chwile świąteczne naszym smakoszom

„Wiadomości literackie”

Nr. 273 „Wiadomości Literackich” przynosi dialog Z. Nałkowskiej i M. J. Wielopolskiej na temat krytyki powieści Nałkowskiej „Niedobra miłość”, przypomnienie przez Ar. Prędskiego zbliżającego się czterechstulecia Kochanowskiego, dwa artykuły o Dąblerze z okazji przyjazdu jego do Polski (W. Husarskiego i H. M. Elstera), całą stronę recenzji z książek przez P. Hulkę-Laskowskiego, K. W. Zawozińskiego i K. Czechowskiego, kronikę niemiecką i anglo-amerykańską, artykuł polemiczny J. N. Millera „Wizyta w Soplicowie”, wspomnienie o Langem J. Brzechwy, recenzję z „Hernasiów” Szymanowskiego przez J. Iwaszkiewicza, działy bieżące.

97 215 328 420 677 742 862 87 991 15018 54 60 166 205 56 532 70 506 56 63 67 71 776 804 47 87 16016 191 284 557 604 43 737 899 17003 40 56 290 417 23 39 92 753 816 69 18035 78 153 63 79 253 313 17 61 403 27 526 55 700 10 72 816 47 57 71 19006 57 91 115 27 240 44 314 19 484 506 20 30 32 669 347

20177 368 74 422 63 64 500 636 957 21065 74 116 59 76 222 82 93 324 79 493 528 650 937 75 22157 421 85 92 564 80 618 730 884 23208 22 417 32 76 609 64 75 81 80 22 29 88 925 24033 159 204 328 37 58 424 58 500 08 14 47 604 07 32 69 89 739 25093 169 791 895 26070 124 41 234 36 61 309 25 74 90 401 10 43 90 781 88 872 957 73 27276 369 86 411 44 533 609 933 73 28103 35 208 97 533 713 96 827 49 996 29036 171 214 305 532 79 628 29 760 867 94

30118 83 93 278 300 423 39 657 96 796 898 936 60 78 84 31141 64 229 87 322 87 90 499 67 519 735 32014 34 73 122 275 355 523 635 54 78 731 862 33022 72 80 121 31 38 80 97 225 30 438 64 510 609 710 45 90 812 86 958 69 34022 91 137 241 81 427 34 37 63 83 502 40 615 72 738 94 844 90 999 35091 129 63 80 237 62 406 88 653 894 954 36088 149 236 80 323 476 22 47 522 55 66 70 653 727 950 96 37050 60 323 45 59 467 88 91 599 665 946 88 89 38040 92 157 59 76 73 200 63 82 351 591 638 55 704 39 928 39093 136 341 568 686 89 786 805 917 25 61 99

40032 44 129 249 360 428 62 516 660 660 66 78 706 813 25 55 67 944 41081 114 36 47 55 57 74 218 34 82 401 825 54 964 42059 99 145 291 333 408 531 705 958 84 43150 398 44035 223 39 346 594 601 705 34 853 93 951 45181 281 553 757 72 919 49 97 46053 117 47 292 341 42 430 701 33 842 47087 113 265 412 24 635 49 752 825 27 53 90 967 48051 113 29 40 206 420 513 76 619 707 835 44 948 49062 333 98 504 42 609 72 752 855

50004 91 93 412 575 704 829 45 53 905 51028 135 72 206 7 476 591 709 22 59 52183 303 56 440 83 560 654 701 59 61 972 53060 175 213 326 79 404 13 51 55 617 84 765 75 54003 228 450 527 55 82 640 57 55029 86 174 296 330 46 48 425 45 91 774 84 848 56010 183 302 334 867 84 989 57014 373 469 79 575 642 746 98 807 20 960 78 58109 205 80 83 333 68 592 641 80 703 17 21 865 928 81 94 59026 405 18 27 81 532 35 71 709 25 806 24

60234 62 70 98 334 62 478 88 555 82 622 758 85 849 903 9 62 73 61103 39 334 85 402 26 30 561 75 79 88 700 870 915 62044 74 85 238 56 347 427 612 31 48 94 898 63116 267 577 714 856 60 985 64218 459 391 866 81 926 55 95 65055 188 216 43 86 408 31 51 58 84 526 767 821 985 76123 356 65 404 92 774 909 67124 33 52 362 471 503 603 53 68078 109 78 45 76 258 326 737 838 57 72 903 64 69222 46 96 344 86 91 466 72 541 611 54

70090 108 215 55 412 507 14 23 27 94 640 62 92 98 712 70 94 852 903 71018 213 21 354 82 455 67 670 96 781 87 841 949 50 72094 132 79 425 532 77 779 831 36 48 93 949 73014 145 61 204 453 61 627 772 806 15 74026 83 368 426 550 70 763 909

75235 98 321 528 37 74 97 76006 8 303 424 533 54 629 825 88 901 60 91 77048 155 229 48 72 397 545 674 790 78226 30 41 328 47 72 95 546 605 609 13 702 873 936 47 79063 71 118 216 327 407 58 505 26 68 626 859 82 903 52 84 80070 75 102 64 475 650 96 705 30 95 855 911 81163 246 86 331 787 816 84 904 76 82052 301 315 410 29 521 46 768 840 64 902 7 14 83299 329 54 63 501 83 600 21 38 45 85 84156 58 75 285 494 588 622 739 48 92 825 72 913

85086 137 52 66 98 252 326 38 517 49 675 726 889 86625 175 235 316 35 620 713 807 50 80 83 957 87361 69 410 420 69 522 637 43 754 84 845 924 41 88019 44 61 136 64 69 212 31 74 511 703 66 74 846 86 918 22 89041 45 72 167 264 79 407 79 512 39 67 94 641 717 808 79 971 88

90038 198 289 318 4138 508 32 85 665 91091 117 254 72 314 70 86 457

501 77 614 35 762 77 889 92097 214 369 831 939 93010 83 204 85 430 531 740 94 835 954 94012 101 46 339 507 12 55 739 95128 42 249 61 75 342 499 707 815 96027 46 45 118 60 229 41 338 50 467 524 86 621 768 808 97028 227 46 422 503 93 634 722 70 830 55 98138 98 288 316 407 13 83 524 83 726 53 804 99049 399 442 526 660 737

100001 332 463 544 684 95 757 944 101205 95 308 38 411 523 690 744 45 890 957 89 102327 89 434 705 12 19 85 806 909 87 103042 65 131 39 43 280 307 29 477 104007 204 83 307 20 38 439 81 523 725 42 868 915 19 75 94 105000 2 142 215 24 76 339 92 97 491 897 915 42 106083 97 112 243 68 70 308 33 41 94 402 555 626 42 726 33 822 83 914 19 63 107026 136 263 452 548 654 67 706 108039 141 208 66 80 367 417 26 98 557 621 77 762 72 808 12 918 89 109350 45 49 93 429 39 51 697 762 84 887 914

110007 50 64 205 11 307 613 53 111128 238 55 392 574 95 610 830 91 97 934 48 86 112124 28 53 97 250 519 40 65 623 47 55 67 746 93 940 86 113188 334 470 536 114069 94 196 251 73 323 488 540 78 795 802 15 939 115125 42 239 94 335 518 66 639 48 707 52 953 116130 428 508 757 117156 431 53 67 76 509 79 632 719 65 977 118055 174 207 8 76 310 402 650 51 89 855 933 99 119012 176 207 368 86 99 479 513 82 881 93 989

120029 73 139 56 76 324 94 656 869 985 121140 201 2 3 326 411 58 620 98 73 62 122037 174 211 16 44 362 440 45 560 621 58 725 123102 79 201 300 60 564 736 905 93 124100 241 74 98 351 469 532 600 24 862 93 125160 242 545 621 778 911 92 126203 319 30 56 406 35 522 75 607 797 842 127100 26 90 238 57 316 60 83 537 602 718 128180 216 26 40 59 385 442 526 40 93 731 803 68 916 92 129177 305 67 457 96 565 619 37 42 713 28 823 50 935 54

130058 406 64 506 906 23 40 137026 268 394 410 55 544 60 702 36 809 35 63 82 132143 208 364 751 802 35 958 133101 200 302 26 43 73 90 987 134019 180 226 68 93 633 50 71 96 740 80 846 61 907 61 135063 106 16 72 418 62 717 39 903 69 135103 355 481 5554 69 639 908 31 137033 52 76 100 23 217 382 453 65 74 548 49 642 73 788 924 40 69 94 138039 109 252 67 397 460 68 517 85 906 139094 187 379 438 721 71 74 970

140030 117 35 72 93 225 40 303 452 544 76 792 816 18 31 932 61 141025 39 43 49 164 244 68 502 45 627 46 749 72 853 900 26 142173 294 749 65 93 143000 30 318 424 547 49 606 10 69 755 68 97 811 78 88 144208 39 43 496 518 623 729 825 145027 98 339 465 833 12 60 64 940 47 146048 101 70 210 331 86 608 971 147024 131 77 209 319 20 48 532 668 85 903 76 148007 24 71 442 626 748 963 149238 55 72 306 479 540 661 40 778 825 92

150139 42 71 212 33 513 23 606 70 718 814 35 911 151001 80 93 96 110 277 396 401 49 661 931 152002 6 127 255 528 30 605 82 77 784 823 153062 68 124 50 91 207 82 315 548 619 28 37 76 701 85 858 936 154285 309 407 631 95 875 910 34 86 155023 126 63 231 67 304 53 83 503 13 12 615 51 801 76 156059 156 254 422 633 724 37 807 45 157000 74 91 110 13 247 57 95 307 49 85 440 54 523 83 617 48 75 736 854 945 61 158108 280 449 567 91 884 94 994 159053 86 207 578 692

160029 46 157 83 227 320 58 43 78 400 34 54 85 723 55 96 820 934 161013 28 130 357 70 426 532 130 40 87 637 745 92 819 90 162002 94 166 320 474 629 737 58 73 163287 406 458 535 601 22 67 965 164133 41 70 239 460 92 522 83 97 841 94 97 165021 217 465 596 662 69 728 53 71 83 86 821 90 917 76 166141 47 70 210 13 450 637 80 735 90 895 902 22 46 167093 242 306 448 530 788 826 16037 84 170 71 422 614 54 831 75 929 44 169000 44 210 41 300 18 737 841

Pierwszy mecz Unionu z rezerwą Turystów

Jak już donosiliśmy, w niedzielę najbliższą odbędzie się na boisku przy ul. Wodnej o godzinie 11 przed południem zawody towarzyskie na inaugurację sezonu piłkarskiego między drużynami Turystów Ib — Union.

Do zawodów tych Turystów wystąpią w następującym składzie:

Raport — Niewiadomski, Krygier, St. Kubik, Wieliszek, Szulc — Świętosławski, Chojnacki, Hermans, Balcowski, Kowalewski.

Zawody powyższe poprzedzone zostaną przedmeczem między K. P. Zjednoczone i debiutującą nowopowstałą drużyną K. S. L. Geyer.

Nagrody dla fair grających drużyn

Polskie kolegium sędziów postanowiło zainicjonowane w r. ub. nagrody dla trzech drużyn grających najbardziej fair ufundować i w obecnym roku.

Oxford — Cambridge

Stuletni jubileusz najpopularniejszych regat wioślarskich świata

Mało jest imprez sportowych na świecie, cieszących się tego rodzaju popularnością jak klasyczne regaty porażki ósemki uniwersyteckich Oxford — Cambridge, odbywające się na niemieckiej klasycznej przestrzeni jak Putney — Mortlake.

W dniu dzisiejszym zostaje ten wyścig porażki 81 a 75 na tej (przebiegniętej) trasie, rozegrany. Święci on też jednocześnie inny osobliwy jubileusz.

Przed stu laty, dokładniej 10 czerwca 1829 roku wypuścił starter porażki ósemki uniwersyteckiej do zawodów, które zwolenników tak ciemnoniebieskich „oxfordów” jak i „jasnobłękitnych” „cambridge’ów” już na wiele tygodni przed zawodami trzyma w najwyższym napięciu a w samym dniu zawodów wzbudza niesłychany zapal.

W tym wioślarskim świecie bierze udział cały Londyn. Niewiarygodną jest ilość mas, które pielgrzymują na brzeg Tamizy, by w końcu zobaczyć jedynie małą część regat.

Dziś stolica nadtamizańska ma swój wielki dzień, gdyż w regaty mają ciężką konkurencję ze strony piłkarzy, którzy rozgrywają półfinały pucharowe.

W całej Anglii oczekuje się z wielkim napięciem na wynik tegorocznych zawodów.

Oxford mianowicie zwyciężył do tej pory 40 razy, podczas gdy Cambridge ze swymi 39 wygranymi stoi zaledwie o jeden punkt w tyle. Po wojnie okazali się po większej części lepszymi jasnobłękitni (Cambridge) i ich zwolennicy spodziewają się, że tegorocznym zwycięstwem wyrównają się z Oxfordem.

W samej rzeczy jest i dziś Cambridge — faworytem. Ich drużyna

znajduje się w doskonałej formie. Podczas treningu, osiągnęli oni świetny czas — 18 min. 35 sek. (tylko o 6 sek. gorszy od rekordu ustanowionego na tej przestrzeni w roku 1911 przez drużynę Oxfordu).

Znacznie gorsze czasy osiąga Oxford (20 m. 29 sek.) Rzecz zrozumiała, że nie jest to jeszcze dowodem zwycięstwa jasnobłękitnych; jednak wszystkie wyliczenia papierowe, przepowiadają, zwycięstwa Cambridge.

Do wybuchu wojny dominowała znacznie drużyna Oxfordu. Pomijając już ustanowienie rekordu w 1911 prowadzili oni w 1914 39 pkt. na 31 straconych.

W okresie powojennym uwydatniła się znaczny spadek formy drużyny Oxfordu. Pierwsze po wojnie światowej regaty, odbyte w 1920 roku przyniosły Cambridge’owi. Zwyciężył on też w dwóch następnych latach, poczem w 1923 roku doznał porażki. Lecz już od roku następnego dalej święci triumfy.

Stan rzeczy jest teraz identyczny jak pięćdziesiąt lat temu, gdy Oxford prowadził 18 pkt. przed 17 pkt. drużyny Cambridge.

Zrozumiałe tedy jest napięcie panujące w obozie jasnobłękitnych.

Przepisy gry w piłkę nożną

wyda P. Z. P. N.

PZPN zamierza wydać w tym roku „Przepisy gry piłki nożnej”, gdyż przepisy prof. Weysenhoffa z roku 1922 (wyczerpane zresztą) wobec zmian uchwalanych prawie corocznie przez trybunał piłkarski „The International Board” w Londynie, są już obecnie niewystarczające.

Praca wstępna t. j. wydobywanie zasadniczych materiałów i tłumaczenie posiadanych z angielskiego — rozpoczęta.

Godziny rozpoczęcia meczów

Wydział gier i dyscypliny ligi ogłosił godziny rozpoczynania się zawodów o mistrzostwo w pierwszej rundzie. I tak: w miesiącu marcu spotkania rozpoczynają się będą o godz. 3 po południu, w kwietniu — o godz. 4 po południu do dnia 9 maja — o godz. 5 po południu, poczynając od dn. 12 maja do 2 czerwca o godz. 5,30 i wreszcie w czerwcu i pierwszej połowie lipca o godz. 6 wieczorem.

Lek.-Dent.
F. BORUNSKA
przyjmuje
Al. Kościuszki 21.

Niezwykłe ożywienie piłkarzy

Międzymiastowe zawody bokserskie Łódź—Warszawa.—Pierwszy krok Ł.T.S.G., Unionu, Turystów.—Wieczór sportowy Y.M.C.A.

Dopiero od kilku dni radosne promienie słoneczne ciepłej przygrzały, a wnet zawrzało wśród sportowców.

Imprezy mnożą się z dnia na dzień sportowcy z niezwykłym zaдовоieniem witają inicjatywę zarządów klubów nakazujących im rozpoczęcie czynnego życia sportowego. Martwota jaka przed kilkoma dniami obejmowała szerokie rzesze piłkarzy znikła bez śladu; wszyscy gorączkowo przygotowują się do mistrzostw okręgowych, do rozpoczęcia których pozostało raptem tylko jeden tydzień. Stąd chęć ze strony klubów wykorzystania ostatniego drogiego terminu, by choć jakotako przyszykowaną drużynę pchnąć do mistrzostw.

W programie sportowym na dzień dzisiejszy i jutrzejszy (niedzielnym) przewidziane są następujące spotkania piłkarskie.

W sobotę na boisku WKS odbędą się zawody towarzyskie Ł. T. S. G. — Hakoah. Będzie to pierwszy występ w obecnym sezonie białoczerwonych, po którym, choć w części wnioskować będzie można jakim przeciwnikiem będą oni w tegorocznych mistrzostwach.

W niedzielę zaś na boisku przy ul. Wodnej odbędzie się również pierwszy w sezonie występ dwu drużyn, a mianowicie Unionu i rezerwy Turystów, która w ub. roku odegrała tak ważną rolę w zawodach o mistrzostwo. Ciekawe zawody te odbędą się o godz. 11 przed południem.

Jako przedmecz powyższego spotkania rozegrane zostaną zawody między zespołami K. P. Zjednoczone — K. S. L. Geyer. Jest to pierwsze oficjalne spotkanie drużyn tak zwanych fabrycznych. „Zjednoczone” widzieliśmy już w ubiegłym sezonie — natomiast

drużyna „L. Geyer” postawi dopiero swój pierwszy krok, tak iż o walorach względnie niedomaganiach jej nie przed faktem nie można powiedzieć.

Po południu drużyna ŁKS rozegra swój pierwszy mecz ligowy z warszawską Polonią, natomiast Hakoah rozegra w Pabjanicach zawody z Burzą, które ze względu na fatalny stan boiska w ubiegłą niedzielę zostały odwołane.

Wśród innych imprez na czoło wysuwa się wielki wieczór bokserski na program którego złoży się mecz międzymiastowy Łódź — Warszawa. Zawody powyższe organizuje K. P. „Zjednoczone”, które specjalnie ożywną działalność wykazuje w tej dziedzinie sportu.

Na ringu sali przy ul. Przedzalanianej ujrzymy więc ciekawe i emocjonujące spotkania elity pięściarzy Warszawy i Łodzi, wyłonionej na ostatnich zawodach o mistrzostwa okręgowe. Mistrzowie okręgów w każdej kategorii wagi wykażą nam czy pięściarstwo łódzkie wyżej stoi od pięściarstwa stołecznego.

Wreszcie dalszy ciąg zawodów koszykarzy w turnieju pucharowym którzy po raz pierwszy spróbują na świeżym powietrzu, uzupełnią program dnia sobotniego i niedzielonego.

Na wyróżnienie zasługuje jeszcze dzisiejszy wieczór sportowy organizowany przez YMCA w sali gimnazjum niemieckiego o godz. 7 wieczór.

Polski towar, przez polskie porty na polskich okrętach — oto współczesne hasła gospodarczego rozwoju państwa.

Wkrótce

ukaze się w najwytworniejszym kinie m. Łodzi przepiękny film według powieści GABRIELI ZAPOLSKIEJ p. t.

„Policmajster Tagiejew”

W rolach głównych:

ZBYSZKO SAWAN
BOGUSŁAW SAMBORSKI
JERZY MARR
MARJA BOGDO
NORA NEY i w. Innych.

Precz z dogrywką meczów

Wynik osiągnięty w przedłużeniu gry nie jest miarodajny

W sferach piłkarskich Zachodu powstał obecnie ruch przeciwko stosowanemu dotychczas przedłużeniu gry. Główny argument reformatorów, przyznać trzeba nie pozostających bez racji jest to, że gdy dwa zespoły walczyły na remis w ciągu 90 minut, bramka zdobyta wtedy kiedy obydwie drużyny są wyczerpane fizycznie i moralnie, jest raczej zawsze dziełem przypadku niż dowodem wyższości.

Obroncy stanowiska powyższego

go domagają się więc by przy rozgrywkach przeprowadzanych systemem pucharowym (t. j. iż zwyciężony zostaje wyeliminowany z turnieju), zespoły grające na remisie w przepisany czas uznane były za równoważące i obydwie zakwalifikowane do następnej kolejki gier.

Myśl ta w zasadzie jest słuszna, przyzna to każdy, lecz inowacja podobna nasunęła trudności techniczne, które jednak przy dobrych chęciach da się przezwyciężyć.

NA SWIĘTA WIELKANOCNE

CUKIERNIA „ESPLANADA”

PIOTRKOWSKA 100. TEL. 11-92

poleca własne wyroby cukiernicze

Placki
Babki niezrównanej dobroci
Sękacze polski i włoski
Torty w różnych gatunkach specjalności Manru i Ananasowy
Mazurki
Sucharki
Bombonierki,
oraz wszelkie w zakres cukiernictwa wchodzące wyroby.

Uwaga: Upraszamy o wczesniejsze zamówienia.

Popierajcie budowę szpitala św. Jana

STWORZENIE GOSPODARCZEJ PANEUROPY

uzdrowić może schorzały organizm starego świata

Zwalenie murów celnych winno być pierwszym etapem na drodze sanacji stosunków ekonomicznych

(Korespondencja własna „Głosu Porannego“)

Latem b. roku ma się odbyć w Berlinie konferencja zwolenników Paneuropry, której siedzibą jest Wiedeń. Członkami wzgl. sympatykami tej organizacji są tak wybitne osobistości jak Aristides Briand, ks. Seipel, dr. Stresemann, Loebe i hr. Staudnicki. Ze konferencja taka, w której wezmą udział powyższe osobistości, będzie miała duże znaczenie, wyjaśniać nie trzeba.

Nie od rzeczy więc będzie skreślić tutaj program gospodarczy tej organizacji, nazwan. „Pan - Europa“, która marzy o potęgze zjednoczonej Europy. Jej prezesem i twórcą jest hr. Coudenhove - Calergi z Wiednia.

Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że krytyczny stan gospodarczy Europy jest następstwem 4-letniej rzezi. Właściwym powodem, którego siła gospodarcza Europy stale opada w porównaniu z innymi częściami świata, a eksport europejski i siła nabywczą ludności europejskiej tak silnie się obniżyła — jest podzielenie obszaru 5.463.000 km. kw. (bez Rosji) na 33 obszary celne, podczas gdy U. S. A. obejmują 9.369.000 km. kw., Brazylja 9.660.000 km. kw. i Australia 7.704.000 km. kw.

Przez wytworzenie się tak małych obszarów celnych, jakie mamy w Europie, koncentracja gospodarcza, która zwykle i zawiernie kroczy naprzód, poza Europą, nie ma u nas możności rozwoju.

Przez racjonalizację przemysłu w pierwszym rządzie Europa mogłaby zwycięsko konkurować z innymi pozaeuropejskimi potęgami gospodarczymi, przede wszystkim zaś zwalczyć import artykułów, które sama wytwarza.

A racjonalizacja może nastąpić po koncentracji produkcji. Tej zaś stoją na przeszkodzie mury celne.

Chodzi również o to, aby oprócz eksportu wznieść pojemność rynku wewnętrznego. Przytem nie należy zapomnieć, że najgłówniejszym rynkiem zbytu dla Europy jest Europa sama.

Z publikacji Ligi Narodów (Memorandum on Balance of Payments and Foreign Trade Balances 1910 — 1923) wynika, że Europa absorbuje 88 proc. eksportu Rosji, 86 proc. eksportu Holandji, 79 proc. Belgji, 73,5 proc. Niemiec, 67 pr. Francji i 60 proc. Włoch (kolonie nie wliczone).

Właśnie dlatego, że Europa najwięcej zależna jest od konsumpcji własnej, kryzys tu powstały, wzmagają się z powodu małej siły nabywczą ludności europejskiej.

Podnieść więc należy żamozność ludności. A czy uda się to osiągnąć przez koncentrację gospodarczą Europy?

Weźmy przemysł. Przez racjonalizację produkcji wprowadzić zmniejszyć się powinna ilość rąk zatrudnianych, ale jednocześnie należy pamiętać, w jakim celu dąży się do racjonalizacji. Chce się obniżyć ceny

produktu, ale przez obniżenie cen zwiększa się konsumpcję.

W parze ze zwiększoną produkcją idą systemy Taylora, Forda i normalizacja. Nie będziemy tutaj roztrząsać wszystkich pro i contra tych systemów, ani tego, czy wpływają dodatnio, czy też ujemnie na rozwój intelektualny pracownika; patrzymy jedynie z punktu widzenia kalkulacji, patrzymy okiem ekonomji i twierdzimy, mając za wzór U. S. A., że systemy powyższe są u nas, w Europie bardzo pożądane. Przez podział pracy według Forda zajęcie znajdują olbrzymie zastępy ludności, od której się w tym wypadku kwalifikacji specjalnych nie żąda.

Mimo więc zastąpienia w dużej części ludzi przez maszyny, liczba ludzi przy pracy nie tylko nie opada, lecz przeciwnie wzrasta, dzięki wzmoczonej produkcji i systemowi Forda.

A co z konserwatywnym rolnictwem?

Przez racjonalizację produkcji rolnej zwiększa się bogactwo ludności miejskiej, gdyż 1) na tej samej glebie rodzi się więcej, 2) zapotrzebowanie z miasta wzrasta z powodu silnej wędrowki ludności miejskiej, niewykwalifikowanej, do centrów przemysłowych.

Przez usunięcie murów celnych obniżą się ceny całego szeregu artykułów, które obecnie podle gają opłacie celnej przy wwozie z jednego kraju europejskiego do drugiego. Produkcja pewnej gałęzi powinna zaś być tym krajem pozostawiona, które danej produkcję najlepiej i najtaniej wykonać potrafią, bądź dzięki specjalnym zdolnościom danego narodu, bądź dzięki korzystnym warunkom, które pewnej produkcji sprzyjają, nie mówiąc już o monopolu naturalnym.

Wszystko to wpływa na podniesienie stanu majątkowego ludności, gdyż dąży do zwiększenia jej zarobków przy jednoczesnym obniżaniu cen.

Porównując Europę z U. S. A., przychodzimy do wniosku, że ziemia europejska kryje również olbrzymie bogactwa naturalne, które są niestety nieodpowiednio wykorzystane, a żyzność gleby europejskiej przed stawia się następująco (w podwójnych centnarach na jeden hektar). U. S. A. — 9,4, Kanada 10,0, Danja 36,7, Belgja 23,6, Holandja 26,7, Niemcy 19,9, Rumunja 15,6.

Prócz miedzi i ropy naftowej mamy więc niemniej bogactw, niż Ameryka, złota zaś jest więcej w bliskiej nam Afryce, niż w U. S. A.

Gospodarka europejska blaga jakby o to, aby stworzyć z niej jedną silną całość. Co zaś na to powiedzą kasy państwowe, dla których dochody celne stanowią dużą część wpływów?

Odróżnić tu musimy dwa rodzaje cel: 1) fiskalne i 2) ochronne.

Pierwsze ściągane są z artykułów, które muszą być importowane z krajów pozaeuropejskich, jak kawa, herbata, bawełna i t. p., drugie zaś służą

do podniesienia własnej produkcji.

1) Przez wprowadzenie muru celnego dookoła Europy, wpływy do kas państwowych nie tylko się nie zmniejszą, lecz na wet zwiększą, gdyż łatwo da się ustalić proporcjonalną konsumpcję pewnego kraju w poszczególnych artykułach, wdatki zaś na utrzymanie aparatu celnego znacznie się przez taką procedurę zmniejszą. 2) Zaś rozkwit gospodarczy kraju da państwu więcej dochodów, niż cła ochronne.

Zdajemy sobie w zupełności sprawę z tego, że natychmiastowe zniesienie ceł wywołałoby niebawem chaos i szkody. Należy przeto dążyć do stopniowego obniżania stawek celnych.

W każdym razie nie należy zamykać oczu na fakt, że nawet stopniowe zmniejszanie stawek celnych pociągnie za

sobą ofiary, że niejedna fabryka będzie zamknięta, a wielu robotników straci początkowo pracę.

Lecz wszystko to się ureguje już po krótkim czasie.

Gdy w jednej części bowiem Europy zaniknie pewien przemysł, gdzieindziej powstanie nowy, silniejszy.

Rezerwa robotnicza może się przenieść na miejsce, gdzie jest pożądana. Jest to zjawisko, które można codziennie zaobserwować w Stanach Zjednoczonych.

Podkładem zaś takiego ustroju gospodarczego jest tolerancja na polu narodowościowym i zrozumienie potrzeb gospodarczych państw europejskich. Zdrowe życie gospodarcze jest podłożem dla bytu ludzi i warte jest, by poniesiono dla niego początkowo ofiary.

M. St.

Nowe podatki miejskie

Magistrat zatwierdził opracowane przez wydział podatkowy nowe statuty: 1) miejskiego podatku od zbytku mieszkaniowego; 2) miejskiego podatku widłowskiego oraz komunalnej opłaty od umów o przeniesienie własności nieruchomości.

Ta ostatnia opłata wynosić ma połowę opłaty stempłowej i będzie pobierana od pism,

stwierdzających umowę o przeniesienie własności nieruchomości, położonych na obszarze m. Łodzi, które podlegają opłatom stempłowym w myśl ustawy z dnia 1 lipca 1926 r.

Wszystkie te projekty podatkowe znajdują się na porządku obrad jednego z najbliższych posiedzeń rady miejskiej. (m)

Sytuacja przemysłu angielskiego

wykazuje powolną poprawę konjunktur

Przedkładając izbie gmin do drugiego czytania projekt ustawy, do tyczącej pomocy ubezpieczenia bezrobotnych, minister pracy Steel Maitland oświadczył, że najgroźniejsze skutki zastój w przemyśle węglowym są stopniowo przezwyciężane, lecz nie tak szybko, jak można było się spodziewać.

Naogół sytuacja gospodarcza jest zadawalniająca oprócz kilku

okręgów, w których bezrobocie daje się odczuć.

Przemysł węglowy przeszedł już przez najcięższe trudności i obecnie wykazuje poprawę.

W dziedzinie przemysłu żelaznego, stalowego, budowy okrętów i bawelnianego notowane są pomysły nie zapowiedzi na przyszłość.

Ostatnie statystyki wykazują zmniejszenie się ilości bezrobotnych o blisko 120 tysięcy od czasu ustania mrozów, wobec czego

Wkłady na książeczki bezimienne

Jak się dowiadujemy, Bank Handlowy w Warszawie, Spółka Akcyjna, wprowadził u siebie operację przyjmowania wkładów w złotych i walutach obcych na książeczki wkładkowe, brzmiące na okaziciela, a więc bezimienne. Ten rodzaj składania oszczędności jest udostępniony dla najszerszych warstw społeczeństwa, albowiem tylko pierwsza wkładka winna wynosić nie mniej niż zł. 50.—, podczas gdy wszystkie następne mogą być skromniejsze. Ma on jeszcze tę ważną dogodność, że książeczka wkładkowa może być składana jako kaucja, wadium itp. narówni z gotowizną.

Jest to typ składania oszczędności, który wszędzie zagranicą znalazł szerokie zastosowanie. Wobec tego, że społeczeństwo nasze z rozmaitych względów często niechętnie ujawnia swe oszczędności, zaś przyjmowanie wkładów na książeczki bezimien-

ne daje mu zupełną gwarancję zachowania nazwiska w tajemnicy, nie wątpimy, że ten typ wkładów spotka się z powszechnym uznaniem.

Tutejszy Oddział Banku Handlowego w Warszawie (Narutowicza 17) zorganizował specjalny wydział przyjmowania wspomnianych wkładów, którego personel zaopatrzony jest w ściśle instrukcje i udziela wkładcom wszelkich żądanych wyjaśnień. 912—1

Dr. med.

S. Niewiażski

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych, leczenie światłem, badanie krwi i wydzielin

Andrzeja 5, telef. 59-40.

Przyjmuje od 8-10 i od 5-9 wiecz. w niedziele i święta od 9-1. Oddział — kablarnia dla pań

RYNEK PIENIĘŻNY

Cedula giełdy pieniężnej warszawskiej

GOTÓWKA

Dolary 8,90

CZEKI

Holandja 257,29
Londyn 48,28 i trzy czwarte
Nowy Jork 8,90
Paryż 34,84
Praga 26,42 i pół
Szwajcaria 171,56 i pół
Sztokholm 238,22
Włochy 46,71
Berlin 211,59

AKCJE

Polski 165.— 163.— 163,50
Elektr Dąbrow. 105.—
Modrzewów 28.— 28,50
Ostrowieckie 96.—
Starachowice 29,50
Zarobkowy 85.—
Lilpop 32,50
Norblin 160.—
Rudzki 40.—
Borkowski 10.—

PAPIERY PAŃSTWOWE i LISTY ZASTAWNE

Pożyczka inwestycyjna 106,75, 107,25
Pożyczka stabilizacyjna 92.—
Dolarówka 91,50, 91,25
5 proc. konwersyjna 67.—
5 proc. kolejowa konwers. 59.—
Kolejowa 102,50
8 proc. Banku Gosp. Kraj. 94.—
7 proc. Banku Gosp. Kraj. 83,25
4 i pół proc. listy zastawne ziemskie zł. 49,25, 49,35.
8 proc. listy zastawne ziemskie 75.—
4 i pół proc. m. Warszawy 46,50
5 proc. m. Warszawy 51.—
8 proc. m. Warszawy 68,50
8 proc. m. Piotrkowa 60.—
10 proc. m. Radomia 76.—

NOTOWANIA BAWELNY

NOWY JORK, Bawełna amerykańska Loco 2135.

Zamknięcie. Marzec 2109-10, kwiecień 2084, maj 2099-21, czerwiec 2078, lipiec 2056-8, sierpień 2054, wrzesień 2052, październik 2050, listopad 2053.

LIVERPOOL, Bawełna amerykańska.

Styczeń 1064, luty 1063, marzec 1069, kwiecień 1072, maj 1081, czerwiec 1080, lipiec 1083, sierpień 1077, wrzesień 1072, październik 1068, listopad 1065, grudzień 1066

Bawełna egipska:
Styczeń 1939, marzec 1830, maj 1851, lipiec 1871, listopad 1899 lo co 1940.

ALEKSANDRJA, Bawełna egipska.

Sakellaris Styczeń 3855, marzec 3765, maj 3808, lipiec 3825, listopad 3837; Ashm. Kwiecień 2402, czerwiec 2440, sierpień 2455, październik 2450.

Sklep

do odstąpienia

w pobliżu Bałuckiego Rynku.

Oferty sub. „P. W.“ do „Głosu Porannego“

Stow. KOMIWOJAZERÓW Ł.O.H.P.

Dziś, W sobotę, dnia 23 bm. w lokalach własnych przy ul. **Sienkiewicza 3/5**

Gabinet kosmetyki leczniczej i toaletowej
Absolwentki wydz. lekarsk. uniw. Odeskiego

Z. SZWAŁBE
Zielona 17.

Pielęgnowanie cery, usuwanie brodawek, zinnarszczek, piegów, wągrów i innych defektów. Masaż kosmetyczny. Maski balsamiczne i inne. Pielęgnacja włosów i usuwanie łupieżu i t. p. Godziny przyjęć: od 10 r. do 8 wieczór.

Dr. med.
S. NEUMARK
Chor. skórne i weneryczne
leczenie lampą kwarcową
Moniuszki 5. Tel. 70-50
powrócił
Przyjmuje od 11-1 i od 5-8.
Panie od 5-6.

TRADYCYJNY
BAL MASKOWY

p. n. „**CZTERY PORY ROKU**”

Bilety sprzedaje kasa sekretarjatu.

Bank Handlowy

w WARSZAWIE, Spółka Akcyjna,

ODDZIAŁ W ŁODZI,
NARUTOWICZA 17,

przyjmuje wkłady w złotych i walutach obcych
Na książeczki wkładkowe
na okaziciela (bezimienne).

NA SEZON WIOSENNY!
KAPELUSZE, FUTRA
wszelkiego rodzaju

najmodniejsze nowości sezonowe krajowe i zagraniczne po cenach konkurencyjnych poleca

HAJMAN TUROBINER
ŁÓDŹ, 82 PIOTRKOWSKA 82.

Szwajcarski Magazyn Zegarmistrzowski

— p. f.: „**PRECYZJA**” wł. A. Leben
2 PRZEJAZD 2

poleca wielki wybór precyzyjnych zegarków światowych fabryk, jak również zegary ściennie i stolowe po cenach przystępnych. — Pracownia na miejscu pod kierunkiem p. A. Lebena. 23-3

KOMPLET FREBLOWSKI
Siostr Rogozinski

Główna Nr. 9, m. 6.
przyjmuje dzieci od lat 4-7. — Gimnastyka rytmiczna. — Początki nauczania dla dzieci starszych.

Dr. med.
H. LUBICZ
powrócił
Cegielniana 43.
Tel. 41-32.

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych. Naświetlanie lampą kwarcową. Przyjmuje od g. 8 do 10 rano i od 5 do 8 wiecz. Dla pań od 3-5 oddzielna poczekalnia.

Doktor
WOŁKOWYSKI

CEGIELNIANA 25, TEL. 26-87
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
LECZENIE ŚWIATŁEM (lampa kwarcowa) Badanie krwi i wydzielin. Przyjmuje od 8-10 r. 12-2 i 4-8 pp w niedziele i święta od 9-1. Dla pań od 4 do 5 po poł. oddzielna poczekalnia. 01

Pieniądz jest podstawą bytu!!

Losy 5 klasy

w pozostałej niewielkiej ilości są jeszcze u nas do nabycia
Spieszcie więc z kupnem u nas losu.

Ciągnięcie trwa do dnia 16 kwietnia r. b.
Ogólna suma wygranych 23.048.000 zł.

Szansa do wygrania kolosalnej!
Co drugi los wygrywa!

Obywatele! Czas nagli! **Śczęście samo was wzywa!**

Najszcześniejsza kolektura

E. LICHTENSTEIN; Łódź; Piotrkowska 72.

Centrala kolektury, Warszawa, Marszałkowska 146
Konto P. K. O. 64209. Firmy ogz. od 1835 r.

Łaskawe zlecenia zamiejscowe załatwiamy odwrotną pocztą po uprzednim wpłaceniu należności na konto nasze do P.K.O.

LIKIERY KONJAKI

NALEWKI WÓDKI

PALACZA
POSZUKUJE
Boryszowska-Manufaktura do parowych kotłów.
Zgłosić się zaraz ul. Boryszowska 29, telef. 19-74. 071-2

Dr. med.
HELLER
Choroby skórne i weneryczne
UL. NAWROT 2
TELEFON 79-89
Przyjmuje do 10 r. i od 4-8 wiecz w niedzielę od 11-2 po południu
Dla pań spec. od godz. 4-5 po poł. dla niezamożnych
CENY LECZNIC.

KURSY KOSMETYCZNE
D-ra MARJI LEWINSONOWEJ
Cegielniana 6, front I p.
Informacje i zapisy codziennie od 10-8 wiecz.

Gabinet Kosmetyki Lekarskiej
D-r. MARJI LEWINSONOWEJ
Cegielniana 6, front I p., telefon 43-63.

Kino SPÓŁDZIELNIA
Sienkiewicza 40.

Od poniedziałku, dnia 18-go marca do niedzieli dnia 24-go marca 1929 r. wł.

Monumentalny film o niewidzianej dotąd precyzji zdjęć!

„TITANIC”
(MIASTO MARZEŃ)

Reżyserji znakomitego **ALLAN DWANA.**

W rolach głównych: **George O'Brien i Virginia Vulli.**

Następny program: „W Wirze Paryża”. — W rolach głównych: **LIL DAGOVER i GASTON JACQUET.**

W dni powszednie, z wyjątkiem sobót, początek seansów o godz. 4-ej, zaś w soboty, niedziele i święta o g. 2-ej po poł. Ostatni seans o godz. 10. — Na pierwszy seans ceny miejsc niższe.

PORADNIA WENEROLOGICZNA

Lekarzy-specjalistów
Zawadzka 1

czynna od 8 rano do 9 wiecz. 11-12) przyjmuje 2-3) kobieta-lekarz w niedzielę i święta od 9-2 pp,

leczenie chorób wenerycznych, moczopłciowych i skórnych

Badanie krwi i wydzielin na syfilis i tryper.

Konsultacje z neurologiem i urologiem

Gabinet Światło-leczniczy Kosmetyka lekarska Oddzielna poczekalnia dla Kobiet

PORADA 3 Zł.

Miejski Kinematograf Oświatowy
Wodny Rynek (róg Rokicińskiej)

Od wtorku, dnia 19. III. do 25. III. 1929 r. wł.

DLA DOROSŁYCH:

Król Dżungli
Dramat w 12-tu aktach z życia dżungli afrykańskich według powieści R. KIPPLINGA.

W roli głównej: **ELMO LINCOLN.**

DLA MŁODZIEŻY:

CHATA WUJA TOMA
Dramat w 12 aktach według rozgłośnej powieści

Harriety Beecher Stowe

Następny program (świąteczny)

Niedorostek (Harold Lloyd)

Początek seansów dla dorosłych o godz. 18.45 i 21, w soboty i w niedziele 16.45, 18.45 i 21.

Początek seansów dla młodzieży o g. 15-ej i 17.—, w soboty i niedziele o 13 i 15-ej.

LECZNICA

lekarzy specjalistów przy Górnym Rynku

Piotrkowska 294, tel. 22-89

(przy przystanku tramw. pabjanickich)

Czynna od 10-ej rano do 7-ej wiecz. w niedziele i święta do 2-ej po poł

Wszystkie specjalności i dentystryka. Kąpiele świetlne, lampa kwarcowa, elektryzacja, Roentgen, szczepienia, analizy (moczu, kału, krwi, płwocin, wydzielin itd.) Operacje, opatrunki.

Wizyty na miasto. Porada 4 zł.

Porada dentystryczna oraz wenerologiczna dla chorób skórnych i wenerycznych

3 ZŁOTE.

PORCELANE przyjmuje do reperacji zarówno wyroby z marmuru i kości słoniowej wykonanie trwałe i tanio.

OBRAZY kupuje i sprzedaje tudzież restauruje jak nowej tak starej szkoły.

Piotrkowska 82, pr. of. IV wejście. Ip

WATTENBERG, tel. 65-92

Ogłoszenia drobne

Doniesienia rozm.

ZALESZCZYKI

pensjonat „Świt” pokoje z pierwszorzędnym utrzymaniem. Informacje

Warszawa, Grójecka 44, m. 14.

Psańska. 72-1

Giełda Pracy

CHCESZ OTRZYMAĆ POSADĘ?

Musisz ukończyć kursy fachowe, korespondencyjne profesora Sekulowicza, Warszawa, Zórawia 42. Kursy

wyuczają listownie: buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kaligrafji, pisania na maszynach, towaroznastwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego-pisowni oraz gramatyki polskiej. Po ukończeniu świadectwo. Żądajcie prospektów. 44-12

BUCHALTERKA

(izr.) z długoletnią praktyką, znajomością korespondencji polsko-niemieckiej oraz wszelkich manipulacji biurowych poszukuje posady. Zgłoszenia sub. „Uniwersytet”. 019-2

Kupno i sprzedaż

SPRZEDAM

meble biurowe, jako to: szafkę żaluzjową, prasę i fotel. — Wiadomość

Piotrkowska Nr. 29, m. 3. 70-2

SYPIALNIA

dębowa jasna, prawie nowa okazyjnie do sprzedania. Piotrkowska 107, m. 10

069-2

Zagubione dokum.

LILI MARKOWICZÓWNA

ucz. klasy 5-ej gimn. Prysewiczówny zgubiła matrykulę. 1030-3

Prenumerata miesięczna „Głosu Porannego” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 5,60, za odosłanie — 40 groszy z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6,50; zagranicą — zł. 10.—

Ogłoszenia za wiersz milimetry 1-szpaltowy: 1 strona i w tekście 40 gr., strona 5 szpalt. — Nekrologi 30 gr. str. 5 szpalt. Nadesłane po tekście 30 gr. str. 5 szpalt. — Zwyczajnie 10 gr. str. 10 szpalt. Drobne 12 gr. od wyrazu; najmniejsze 1,20 zł. Poszukiwanie pracy 10 gr. — Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 10 zł. Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50 pr. firm zagranicznych o 100 proc., za zastrzeżone miejscowe dopłata.